

Santa Margalida

PRENSA
GRUP

BIMENSUAL - GENER 1994 - P.V.P. 200 Pts.

NÚMERO 21

Esperança per a 1994

CORSA, una nueva era.

Bones Festes i Feliç 1994!

motor la vila, s.l.

SERVICIO OFICIAL

Miguel Ordinas, s/n. - Tel. 52 39 04 - 07450 SANTA MARGALIDA

**Revista Santa
Margalida**

número 21
Gener 1994
(Bimensual)

Obra Cultural Balear de
Sta. Margalida

Direcció:

Rafel Bordoy i Pomar

Redacció:

Antoni Mas

Antoni Ferrer

Joan Malondra

Guillem Crespí

Josep Gayà

Maria Fornés

Mateu Amorós

Col·laboren:

Mn. Antoni Rubí

Miquel Bordoy

Guillem Santandreu

Guillem Rosselló Bujosa

Francisca Santandreu Font

Fotografia:

Rafel Bordoy

Disseny i fotocomposició:

Miquel Bordoy

Fundador:

Nicolau Pons

Imprimeix:

Gràfiques SIBA, C.B.

Tel. 52 32 44

Santa Margalida

Dipòsit Legal: 495 - 1989

Adreça:

C/ Xaloc s/n

Santa Margalida

LA REDACCIÓ D'AQUESTA REVISTA VOL
MANIFESTAR QUE SOLS EXPRESSEN LA
SEVA OPINIÓ L'EDITORIAL I ELS ARTICLES
SIGNATS PER LA REDACCIÓ. ELS ALTRES
SÓN RESPONSABILITAT DELS AUTORS QUE
EXERCITEN EL DRET DE LA LLIBERTAT DE
EXPRESSIÓ MITJANÇANT LA REVISTA.

Editorial

Parèntesi nadalenc

A l'hora de posar mà a aquest editorial, teniem a davant nostre un bon grapat de notes que ens havien de servir per comentar alguns dels problemes del nostre poble i donar-ne una opinió que, sens dubte, tenim dret d'expressar.

De cop i volta hem donat una ullada al calendari i l'hem vist a les acaballes, i hem reparat que la revista arribaria a les mans dels lectors en el bull de les festes de Nadal. Aleshores hem pensat que ben bé podiem ajornar el parlar-vos dels problemes, que si bé els tenim ben al davant, també creim que tenim, si Déu ens dóna vida a nosaltres i a la revista, mitja dotzena de números que al llarg del 1994 ens permetran opinar sobre el que haguem d'opinar criticar allò que se n'hagi fet mereixedor i alabar allò que tengui alabadura. I els qui tenen el "mànec per sa pella" tendran 365 dies per fer anar l'oli allà on més convengui pel poble.

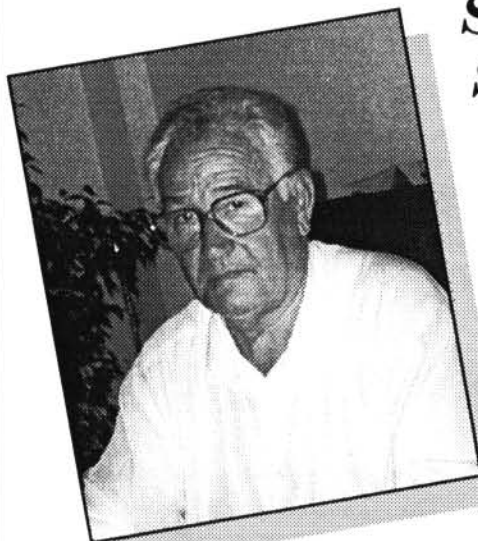
Permeteu-me idò deixar aparcats -com diuen avui en dia- els problemes i entrebancs; ens trobam en festes i ens sembla que no hi és demés una mica de pau, una treva, una mica de reflexió. És ver que voldriem tot el que sigui millor per al nostre poble i fins i tot ho demanariem als Reis Màgics: Un poble millor, uns polítics millors, una economia sanejada, una cultura més reixida, una distribució més justa dels recur-

sos, un esport net, una política neta, uns ciutadans més amants, uns joves més cults i més compromesos amb la seva vila, una major consciència del que som, individualment i col·lectivament, una millor defensa de les nostre particularitats i de la nostra realitat com a poble, una Església -amb majúscula- que donàs resposta a tothom i una revista "Santa Margalida" de més qualitat, tant en el fons com en la forma.

Sabem que podríem demanar més, que podríem criticar més, sabem que hi ha qui diu que hauríem de "donar més llenya", pot ser tenguin raó, pot ser tothom tengui la seva raó, pot ser que nosaltres ens equivoquem un pic i un altre, pot ser ara mateix sols estiguem segurs d'una cosa: de les ganes que tenim de seguir endavant, d'equivocar-nos sovint i d'encertar qualque vegada; de posar el nostre petit esforç al servei de la Vila i de la seva gent que és qui fa possible que cada dos mesos puguem sortir al carrer.

Permeteu-nos idò obrir un parèntesi durant les festes nadalenques, permeteu-nos agrair als que ens ajuden: anunciants, subscriptors, lectors; i als que ens dispensen qualsevol tipus d'ajuda, el seu suport; i a tots, també als que ens critiquen o ens ignoren, volem desitjar unes Bones Festes de Nadal i les millors ventures per a aquest 1994 que estam a punt d'encetar.

Molts d'Anys.

Salutació del Batle de Santa Margalida

Estam a les Festes de Nadal, festes de pau i germanor per a tot el món, festes d'alegria gojosa i de convivència familiar.

En aquest temps de Nadal, és per a mi un plaer poder, per primera vegada, com a Batle del Municipi, dirigir-me a vosaltres, ciutadans i veïns de Santa Margalida, Can Picafort i Son Serra de Marina, mitjançant la revista "Santa Margalida", per tal de fer-vos arribar la meva felicitació personal i de tot el consistori, desitjant que les passeu amb molta pau, alegria i concòrdia.

Molts d'Anys i Bones Festes!

Rafel Payeras Santandreu

"la Caixa"

Plaça de la Vila

Santa Margalida

A la Vila passen coses...

Per: En Xerafi

Situació Econòmica de l'Ajuntament.

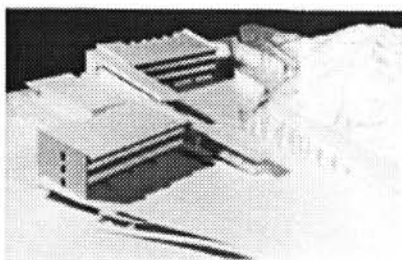
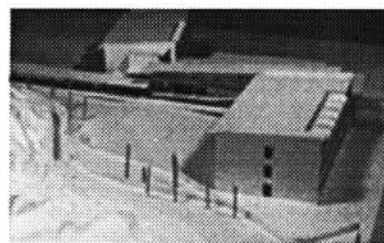
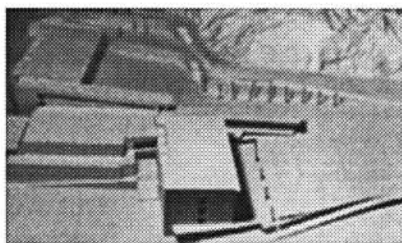
L'empresa, Ernst & Young, S.A. a portat a terme un estudi de la situació econòmica de l'Ajuntament de Santa Margalida, referida fins al 6 d'agost del 1993 i sol·licitada pel Batle-President del Consistori.

El treball es va realitzar conjuntament amb el personal d'Intervenció del mateix ajuntament, i segons s'expressa amb l'escrit dirigit al batle diu, entre altres coses: "Nuestro trabajo ha consistido en la elaboración de un estado de situación de la deuda que el Ayuntamiento tenía contraída al 6 de agosto de 1.993. Para ello hemos recabado informaciones y datos que estaban en poder del Ayuntamiento hasta el pasado día 2 de octubre".

Segons l'informe, els principals components del deute són:

*Deudas con Proveedores	289.073.000 ptas.
*Préstamos con Bancos y Cajas de Ahorro	611.499.000 ptas.
<u>Anticipos a devolver por el Ayuntamiento:</u>	
*Fondo Nacional Cooperación Municipal	54.736.000 ptas.
*Consellería de Economía y Hacienda	167.349.000 ptas.
Total deuda al 5 de agosto de 1993	1.122.657.000 ptas."

Com a conclusió de l'escrit l'informe manifesta que les quantitats pendents de

cobrament pugen aproximadament unes 766.360.000, de pessetes i que en els plaços probables de cobrament, no seran suficients per enfrontar el deute ja vençut.

Entre les mesures que recomanen podem destacar: "...refinanciar la deuda bancaria mantenida por el Ayuntamiento, tomar las medidas hacer efectivas las cantidades a cobrar por el IBI correspondientes a los ejercicios de 1991 y 1992, así como la tramitación urgente de los expedientes de contribuciones especiales y de forma especial el cobro de los mismos".

Altres mesures que recomanen són: reducció de les despeses municipals, revisió dels preus públics aplicats per l'ajuntament i dels tipus impositiu corresponent als impostos sobre, bens immobles, tarifes dels impostos sobre Vehícles, etc.

Fins aquí el que diu l'escrit, a partir d'aquí a veure si s'aplicaran correctament les mesures que puguin alleugerir la gravetat de la situació.

Concurs d'idees per a la Construcció de l'Institut

L'ajuntament de Santa Margalida va convocar un concurs d'idees per adjudicar el projecte de construcció del Centre d'Ensenyança Secundària, amb 12 unitats ESO, (de 12 a 16 anys) i 8 de Batxillerat.

Es varen presentar un bon grapat de treballs i el primer premi, consistent amb l'adjudicació del projecte bàsic d'execució, va correspondre al treball que portava el lema: "Tangencias".

La nostra revista, a més de recabar l'opinió del concejal, Martí Monjo, membre del jurat, també va visitar l'exposició amb un qualificat tècnic d'una important companyia constructora de Madrid, el qual va manifestar a aquest cronista l'opinió favorable al treball premiat, apreciament una sèrie de

qualitats que el feien el més idoni, i el que és més molt important una total integració a l'entorn i al paisatge de la nostra Vila, a més d'altres virtuts.

Ara manca que la construcció sigui l'adequada i d'una qualitat amb consonància amb l'importància de l'obra a realitzar que no hem d'oblidar que en el futur serà un dels signes identificatius de la nostra Vila. Un adequat manteniment de la zona i dels edificis que integren

el conjunt, (Col·legi Eionor Bosch i Poliesportiu) també tendran una importància cabdal per a la imatge del nostre poble.

Canvi de Concejal

En el nostre ajuntament i en els anys precedents, hem tengut quasi de tot, canvis de batle sense acabar les legislatures, mocions de censura

i altres herbes. El que per a mi no haviem tengut era un canvi de concejal, però ara d'això tampoc n'estarem dejuns: El partit Unió Mallorquina ha substituït, Antònia Quetglas, per causa de la seva renúncia, en el càrrec de concejal, pel que és el president de l'esmentat partit, Joan Monjo Estelrich, veterà ja en aquestes feines.

Joan, et podem donar l'enhorabona?

Fiat PUNTO. Un coche para Europa.

**AUTOS MOPREY.
ROSSELLO.**

SERVICIO

FIAT

SANTA MARGALIDA

C/. Industria, 1 - Tel. 52 36 70

UNA UNITAT SANITÀRIA PER A CAN PICAFORT

El Conseller de Sanitat del Govern Balear, Bartomeu Cabrer, acompanyat del Sr. Domingo Lull, de la Conselleria de Sanitat, es va reunir a Can Picafort, el dia 22 de novembre, amb el batle de Santa Margalida, Rafel Payeras, els regidors, Joana Carbonell, Rafel Roig, Miquel Ordinas, Melcior Salas, els representants de les Associacions de veïns de Son Bauló i de Can Picafort, un representant de la gent de la 3ª Edat, el president del partit "Can Picafort Unit" i membres dels mitjans de comunicació locals i dels diaris de Ciutat; per tal d'informar-los del projecte de construcció d'un Centre Sanitari a Can Picafort.

El motiu de la construcció del centre, segons el Conseller, és el creixement de

Can Picafort que compta amb 3.500 habitants que a l'estiu es converteixen en 28.000 i l'atenció que ara es dona als malats, a les dependències de les oficines municipals, resulta incòmoda i en condicions molt precàries, tant pels metges com pels usuaris.

El nou centre, inclòs en els pressuposts de l'any 1994, es construiria, com el lloc més adient, en un solar que és propietat de l'ajuntament, situat en el Sector 5, (carretera Artà-Alcúdia), d'uns 1.400 metres de superfície. El centre seria com-

plet, atès per dos metges, un pediatra i un ATS. Tendria una sala d'espera amb capacitat per a 50 persones, una secretaria i arxiu i una sala de banys amb una zona per a persones amb algun tipus de minusvalia.

Una vegada construït el centre passaria a propietat de l'ajuntament de Santa Margalida i gestionat per INSA-LUD, mentre la Comunitat Autònoma no assoleixi les competències en sanitat.

En el pressupost hi ha previst per a la construcció i equipament un cost d'uns 30 milions de pessetes, un 85% del total el pagaria el Govern Balear i el 15% restant l'ajuntament de Santa Margalida.

El Conseller va contemplar la possibilitat, a més llarg plaç, que en el mateix solar es pogués construir un centre per a la gent major.

El batle de Santa Margalida va agrair a la Conselleria de Sanitat, el seu interès per mirar de resoldre el problema sanitari de Can Picafort.

Redacció.

El Racó de la Poesia

En aquesta pàgina pensam donar cabuda a la poesia, ja sia popular o culta, aquí publicarem els poemes o les gloses que qualsevol dels nostres lectors vulguin enviar-nos, i d'altres d'autors consagrats que, per un motiu o altre, arribin a les nostres mans, sempre que cumplesquin amb un mínim de dignitat i correcció.

Francisca Santandreu Font, una joveneta de 15 anys, ens fa arribar la seva composició:

La Vila

Santa Margalida em dóna vida
i jo no li sé agrair.
Santa Margalida em dóna vida
i jo la faig patir.
En el club del Jovent

trobes a tots els joves
amb un bon content.
La compra de tota la setmana
la fan mares i velles,
tots els dimarts a la plaça.
Baixant carrer per avall
ens trobam amb l'Ajuntament,
on tots els municipals
fan guàrdia continuament.
En aquest poble tan petit,
tant els joves com els vells,
tothom és feliç.

I cada dia jo me'n vaig
a fer tombs pels carrers
amb els meus amics;
per això no fan falta els diners.
Aquest és el meu poble
on tothom és feliç
i a on ningú no es queixa
encara que sigui un poble petit.
Santa Margalida em dóna vida
i jo no li sé agrair.
Santa Margalida em dóna vida
i jo la faig patir. •

Cada Número una Glosa

Nadal

*Un nou Nadal ha florit
com a una rosas hivernenca,
i la llum del sol ja trenca
la fosca a la llarga nit.
El Crist-Infant, condormit,
vora la mare s'atansa,
i un estel de benaurança
encén camins de claror,
amb clarenderes d'amor
i alimares d'esperança.*

Bon Nadal i Molts d'Anys.

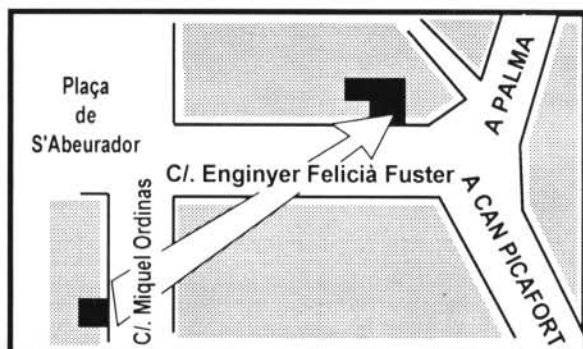
*Es Glosador des Pou
d'Hero*

GRAFIQUES

OFFSET, TIPOGRAFIA I DISSENY

C/ Eng. Felicià Fuster, s/n. -Tel./ Fax. 52 32 44
SANTA MARGALIDA

*Desitjam un
feliç any
1994
per a
tothom!.*

**Vos comunicam el nostre
recent canvi de domicili al
C/ Enginyer Felicià Fuster
de Santa Margalida.**

Col.laboració

Cartes a desconeguts.

No vos conec ni vosaltres tampoc no em coneixeu a mí. Ho sé, i em sento com un os fora de lloc. Em presentaré. Sóc, sobretot, un amic d'en Rafel Bordoy, un amic d'un margalidà de cap a peus, d'un poeta. Ell fou qui em parlà de vosaltres, amatent, allà a ciutat, quasi bé amb l'enyor del retorn de cap de setmana clavats en els seus ulls llueints i amb l'il·lusió fins vesar de les seves paraules. Em parlà tant bé de vosaltres... Per això us escric aquesta carta... i pot ser alguna més, més envanet, ja ho veurem.

Ara ja ens coneixem un poc més, i així i tot no sé que us puc dir, comentar... M'agrada veure el rostre que m'escolta. Bé... aquest matí he sortit a fer un cafè. El diari estava sol, damunt el taulell. L'he llegit. No hi ha massa il·lusió en el món: Les guerres, la fam, la injustícia, l'atur, els accidents. Quan he tancat el paper em sentia desencantat. El món seguia talment com abans de la nit, de la fosca, i res

no havia millorat.

Em feia preguntes. Què hi puc fer jo?... Jo no hi puc fer res. M'enteneu? M'he irat per la realitat nua del dia que només començant ja em tenia en aquell torce brassos etern entre desig i realitat. M'he enfadat. L'estim al món. La mare em diu que sóc caparrut. Té raó. No ho hauria d'esser tant. s'ha de ser caparrut per ser poeta... Sí, sóc poeta... us ho havia dit?... sóc d'aquells que ens tornam bojos cercant la veritat de les paraules, dels homes, i somniant que el desig i el somni poden coincidir a dins la vida.

Els poetes som com uns infants caparruts, inconformistes, enfadats amb la realitat que no és la que voldriem. La mare em reprèn. ella també somnia. Tammeteix sempre seré un poeta caparrut. Nosaltres somniem mons millors i com diu la mare, no tocam de peus a terra. He tornat llegir el diari. he somniat que no corriem amb el cotxe, que els rics repartien un poc dels seus béns amb els pobres, i que els treballadors no ens escapàvem del treball de cada dia, i que els polítics eren polítics i que l'empresari volia el seu personal vivint amb dignitat, i que tots érem capaços d'estimar el que és distint a nosaltres. i que ningú no

volia imposar res a ningú, i que hi havia llibertat per pensar, i que ningú no matava la il·lusió tendre dels infants... dels caparruts... dels poetes...

M'he sentit feliç de ser poeta, caparrut, defectuós... com el món. La mare... en Rafel... ens apreciam caparruts i tot, sense canviar, nit endins fins al nou sol que sempre neix un poc malalt.

Quan he tancat el diari he dit "bon dia" a un que mai no em saludava. L'he sentit que deia no sé què insultant en veu baixa. No li he fet cas. el rostre d'aquell home tenia el color gris i gastat del paper del diari que descansava trist damunt el taulell, el mateix color d'una revista de Santa Margalida, el mateix color d'una imatge de mirall. Però alguna cosa havia millorat. He entès un poc més la mare i el món.

*Guillem Rosselló i Bujosa**

* Guillem Rosselló és, com ell vos ha dit, un poeta, però a més és bunyolí, jove, capellà, Cavaller de la Panada i, sobretot, amic, meu des de fa temps i vostre des d'avui.

R.B.

GRANJA - BAR CALAFAT

Tapes Variades

Vos desitjam Bones Festes

Plaça de La Vila - Sta. Margalida

Dra. Magdalena Bennasar Mojer
TOCOLOGIA - GINECOLOGIA

CLINICA PLANAS, S.A.
C/ Menorca, 3
Tels. 73 03 45/46 - 73 88 43/44
07011 PALMA DE MALLORCA

C/ Fadrins, 28 - 1.º
Tel. 86 20 92
07420 SA POBLA

**"SA
NOS
TRA"**

CAIXA DE BALEARS

**ESTAM AMB LA GENT
ELS DIES DE FESTA,
I TOTS ELS DEMÉS.**

Optica Ca'n Picafort

OPTICIAN OPTIKER

**Monturas
Lentes de contacto
Revisión gratuita**

**Paseo Colon, 92 - Tel. 85 15 36
Ca'n Picafort**

Rum-rums, Notícies i Xafarderies.

CRÒNIQUES DES DE POLÒNIA

Que vos pensaveu que a la fi ja vos havieu alliberat de la guarda de xafarders? Sí? Ca barret! Idò no havieu anat tan errats mail! Només va passar que no ens varem entendre (cosa molt pròpia de la Vila) i no poguerem entregar les xafarderies a temps. Però ja hi tornam a esser, i amb ganes de fer xerrameques a voler i d'omplir totes les cases de la Vila, Ca'n Picafort i Son Serra de xafarderies ben gustoses.

LA VILA, UN POBLE POLAC?

Ja deveu veure que fins i tot tenim subtítol nou. (Cròniques des de Polònia). D'on ve la cosa? Vat-ne ací l'explicació. Com tots sabeu, la gent de Mallorca, València i Catalunya compartim el dubtós privilegi d'esser anomenats despectivament "polacos" per la gent de parla castellano-espanyola. Que això no ve de nou? Ja hi estam. Però és que l'altre dia es va televisar un partit de futbol entre el Real Madrid i un combinat de jugadors de la lliga, amb la intenció, ben lloable, de recaptar fons contra la droga. Fins aquí bé, direu. Però és que al camp hi havia una pancarta, que la càmera se va entretenir a mostrar, amb el següent lema: "Polaco el que se drogue". I això vol dir ni més ni manco que "mallorquí, valencià o català el qui se drogui". Mirau que ens estimen de molt. I els locutors, que tenen molt per mà criticar i dejectar quan els hi convé, mutis. Quina monada. Si hagués sortit una pancarta, per exemple, con-

tra el govern, ben segur que el cantet hagués estat un altre, i ja haguessen tractats als que portaven les pancartes de provocadors, incívics, i demés coses per al'èstil. Però si una pancarta insulta als mallorquins, als valencians, al catalans, ni mitja. I nosaltres volem dir que si aqueixa gent ens estima tant poc, o més ben dit, ens pot veure tant poc com ara això, és ben bo de fer posar-hi remei. Quan els matrimonis no s'entenen, es separen o es divorcien. I si ens poden veure tant poc, que ens donin la separació o el divorci, que tot hom a caseva s'hi campa bé.

I SI NO VOS AGRADEN LES PANCARTES, ARA VA DE PINTADES.

Ja que hem parlat de pancartes, ara parlarem de pintades. Per devers el camp de futbol de s'Estanyol han comparegut unes pintades que critiquen, i també insulten, als responsables del "margaritense". Entre d'altres coses, els autors de les pintades es queixen de la situació del futbol base. I d'això, aqueixa guarda de xafarders vol dir una cosa: que ens sembla molt bé que hi hagui gent que estigui en desacord amb la gestió del "Margaritense", però que no és manera d'expressar aquest desacord dir el nom del porc al proïsme, i a més fer-ho d'amagat. Les coses es poden dir de moltes de maneres. I la nostra revista, mentre es mantenguen les formes, està oberta a tothom. La persona o persones que tenguin res a dir d'aquest o d'altres temes tenen les nostres planes a la seva disposició. I així, almanco hi hauria la

Per: La guarda de Xafarders

possibilitat de contrastar opinions, i que els margalidans arribassem a les nostres pròpies conclusions amb prou criteri, després de sentir, i llegir, el parer de totes les parts. I si les persones interessades no volen fer pública la seva identitat, poden signar amb pseudònim, mentre a la carta que ens facin arribar hi consti fefaentment la seva identitat. Peus fites i fites clares, que diven els vells.

NO VOS AGRADEN LES PINTADES? IDO ARA VA DE FUTBOL, TAN SI HO VOL COM SI NO HO VOL.

I ara que hem parlat del margaritense-Playas de Ca'n Picafort, que arribarà a ser ver que es retira de la competició? I si és ver, la causa són només les males actuacions arbitral? N'hi ha prou amb això per a retirar-se de la competició? O també n'hi ha d'altres de causes com ara que l'afecció no respon? Aveiam si qualcú en dona el net, que nosaltres no el sabem.

I QUI ES QUE LA VOL? (A LA CLAU DE L'EMBUILL)

A nosaltres, xafarders famosos i d'anomenada i fama intermunicipal, que fins i tot ens llegeixen per Ca'n Picafort i Son Serra, ens agradaria saber la clau -i el pany- de tots els embulls del nostre municipi. Però, per devers la llar dels padrins, segons sembla, tothom sabia on era el pany, però la clau, ai la clau, això ja són figues d'un altre paner. Conten que els representants de l'ajuntament han hagut de tornar a posar pau. Nosaltres, d'això tampoc em sabem el net, perquè els xafarders només tenim la llengua llarga i mai sabem el net de res. Però

trobam que comença a ser hora que els nostres vells se aturin de moure brou, i que tothom pugui anar a llar dels Padrins sense afe-rrades ni males cares.

I UN ALTRE EMBULL: SOM RICS O SOM POBRES, O CAP DE LES DUES COSES?

Un altre embull famós, que fa molt de temps que arrossega i que en lloc de desfer-se, sembla que cada dia la troca s'embulla més, és la qüestió del deute. La majoria de grups coincideixen que el deute municipal (tocau fusta! que en tornar no siguin més) és 1500 mil.lions. I si és ver, la xifra escarrufa i fa pensar. I el pensament és d'on ha sortit el deute, quins són els responsables (perque germanets, no fereu creure a aqueixa guarda de xafarders que aqueixa endemesa sia cosa d'un tot sol) i si el deute, el que també és important, es pot justificar amb realitzacions. Però vat aquí que segons U.M. i els seus simpatitzants, s'estrevé que de deute, si passam comptes ben passats, quasi no n'hi ha, perquè és més baix del que diven els altres, i a l'ajuntament també n'hi deven un bon grapat, i que ellò que passa és que als altres només els hi agrada llemegar. Es ver, no és ver? Qui té la raó? Nosaltres no ho sabem. Aveïam si tothom ens diu la seva a un acte públic, cosa que s'usava molt i estava molt de moda abans del canvi de batlia. I ara, pareix que la moda ja ha passat, com totes les modes, i tant els grups que governen com els de l'oposició s'han

aturat en sec de fer actes públics. De tota manera, aquella moda, informar al ciutadà mitjançant actes públics, fou una de les poques innovacions que creiem encertades al nostre panorama polític d'ença de les passades eleccions.

Per acabar de parlar del deute, volem dir que només sabem cert una cosa: que els treballadors de l'ajuntament estigueren ben a punt de no cobrar, i que els particulars que van a cobrar a l'ajuntament clares vegades cobren. I que, segons compten, si l'ajuntament no paga al comptat, pot anar a ben pocs comerços ferm. I això, germanents, no fa pardal. Fa plorera.

I ENCARA NO HEM ACABAT (D'AFEGIR AL BANYAT)

I si en mancava d'altra per afegir al banyat, a un conegut diari varem poder llegir que Santa Margalida era un dels municipis de Mallorca on els impostos municipals eren més alts. Això va acabar d'encendre a molta de gent, i amb raó. Però nosaltres, que en tot ens agrada fer la quantra, aquí hi volem dir la nostra: que els autors d'aquell article haurien d'aprendre a fer comptes i a saber que no es poden dividir taronges per cebes, com deia Don Vicente al cel sia a l'al.lotea de l'escola vella. I és que per calcular la pressió impositiva municipal s'ha de dividir, pensam nosaltres, la xifra total pel nombre de contribuents del nostre terme, molt alt com a tots els municipis turístics (devers 9000, segons càl-

cus aproximatiu) i no pel nombre d'habitants d'uns dels darrers censos, quans els habitants censats eren poc més de 5000. (I no més de 6000 com ara) I si feim el compte talment com pertoca, el resultat varia ferm. Així és que, estimats i suposats lectors, almanco per aqueixa banda podeu ale-nar tranquils.

QUINA FENERIA (I QUE NO SIA COSA D'UN DIA)

L'amo en Rafel Payeras, sens dubte, s'ho ha agafat, a n'això d'esser batle, amb feneria. Senten a dir que cada matí és ben prest a l'ajuntament, que atén a tot hom que el vol veure, en una paraula, que té ganes de que el municipi vagi envant i de fer moltes de coses, tantes, que, segons diven, a una de les passades sessions plenàries no s'aturava de votar, maldement no tocàs votar o no votassen. I és que l'homo pareixia talment que tenia una molla al braç. Això si que ho és feneria i ganes d'agilitzar el funcionament de la casa de la Vila.

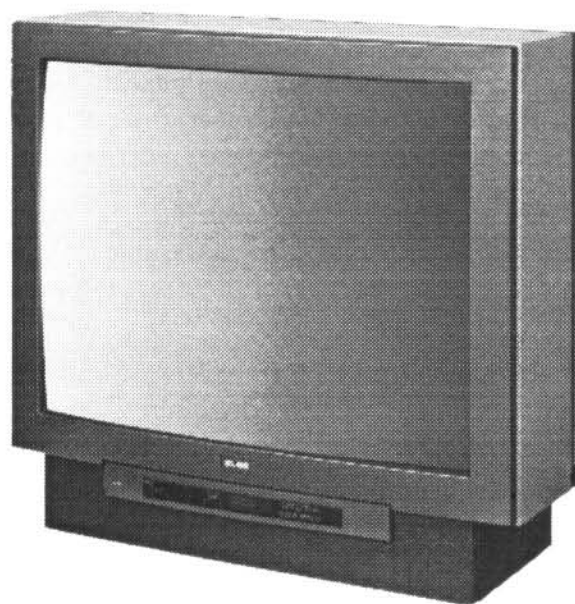
I que no s'empipi el nostre batle amb aqueixa broma (pel dia dels Innocents toca fer-ne). Només xerren dels que són enmig i més encara dels que comanden.

I desijant no haver agraviat a ningú aprofitarem per donar fi a les xafarderies d'enguany. Bon Nadal, bones festes, i bon 1994, i aveïam si la cosa es compòn, que d'això ja en parlarem en tornar.

BANCA MARCH

Passeig des Pouàs, 1 - 07450 SANTA MARGALIDA

TELEVISOR ELBE 33"

215.000 PTS.

(I.V.A. Incluido)

**ADEMAS OBSEQUIAMOS
MESA TV Y
UN TELEVISOR 14"
CON MANDO A DISTANCIA
¡¡APROVECHE LA OCASION!!**

Mondeo, declarado Coche del Año en Europa 1993

Oficina: C/ Juan Monjo March, 31
Exposición: Passeig d'es Pous, 19
Tel. 523333 - 07450 - St. Margalida

COMERCIAL HNOS. ALOMAR, S.A.

- INSTALACIONES SANITARIAS, ELECTRICAS Y GAS.
- VENTA DE ELECTRODOMESTICOS.
- REPARACION Y VENTA DE CICLOMOTORES Y MOTOCICLETAS.

CIAL. HNOS. ALOMAR, S.A.

SERVICIO OFICIAL FORD

C/ Miguel Ordinas, 35
Tel. Taller 52 33 77
Tel. Oficina 52 33 33
07450 St. Margalida

*Les desean Felices Fiestas y
un próspero Año Nuevo*

Temps d'Església

Nadal és Amor.

El bessó de les dolces festes és rememorar el neixement de Jesús fa uns dos mil anys.

Segles abans, malgrat la voluntat del Pare de que la Humanitat visqués amb autèntica llibertat i solidaritat fraterna, no es va poder aconseguir degut als egoismes individuals i col·lectius.

Amb la finalitat de fer més visible l'amor de Déu i més assolible la seva esperança, Jesús es va fer homo.

Passaren els segles, i per causa d'afanyos inconscient i desmesurats que s'interposaren a la realització dels projectes divinals, sorgeixen per tot arreu postures que generen injustícies, guerres, bestieses, corrupcions, etc.

Exposició de vestits i ornaments litúrgics a la nostra Parròquia.

Celebrem amb la major joia possible, sota l'esplendor de les estrelles i amb càntics nadalencs aquestes festes però, sobretot, que floresqui abundo-

sament l'amor a Déu i als demés.

Bon Nadal i un Profitós Any Nou

La Parròquia.

Moviment Parroquial

Baptismes:

Novembre 7:

-Maria Josep Rodriguez Amer, filla de Josep Manuel i de Francisca.

-Maria Antònia Martorell March, filla d'Antoni i Margalida.

Novembre 21:

-Miquel Morey Grimalt, fill de Miquel i d'Isabel.

-Aina Font Aulet, filla de Jaume i de Jerònica

-Maria Magdalena Comas Rodrigo, filla de Joan i de Magdalena

Desembre 5:

-Josep Manuel Pérez Alomar, fill de Juli i de Margalida.

Noces:

Novembre 20:

-Andreu Mascaró Cantallops amb Joana Llull Molinas.

Novembre 27:

-Andreu Pere Cantarellas Tugores amb Margalida Seguí Quetglas.

Desembre 5:

-Mateu Pou Dalmau amb Margalida Amer Riera.

Desembre 12:

-Miquel Cànaves Picó amb Margalida Bassa Estelrich.

Defuncions:

Octubre 25: Henri Doome (d'Es Boscarró) 70 anys.

Novembre 6: Magdalena Capó Femenias (Capon) 96 anys.

Novembre 21: Maria Ferragut Roig (de S'Alqueria) 70 anys.

Novembre 19: Mateu Malondra Cifre (Xic) 80 anys.

Desembre 8: Antoni Crespi Moragues (Crespi) 67 anys

Desembre 21: Miquel Morey Salvà (Cuixa) 89 anys.

Opinió

Sentiment de Germandat

L'altre dia va caure dins les meves mans el parlament que feu el Sr. Joseph Pons, als Jocs Florals de Barcelona l'any 1884, i del que pens serà bo donar a conèixer i trure'n conclusions. Del mateix en transcriuré literalment alguns paràgrafs, que seran de molta ajuda per entendre i aclarir conceptes que avui, quasi 110 anys després, molts dels habitants de les nostres Illes no tenen clar:

"Del sentiment de germendat naixen los dolsos llassos que lligan la família, la pàtria, l'humanitat sencera; de la germendat ix (sur) la forsa y la grandesa de les obres humanes.

I com sens germendat no hi ha pàtria, per ço vinch á recordar la germendat á tots los qui estimam los recorts de la pàtria catalana.

Aqueixa pàtria catalana no es una ficció del nostre temps, ben senyada la deixà lo rey en Jaume rallant amb la punta de sa espasa les ones de la

mar desde Salou fins a Mallorca y de Mallorca fins a les salzeredes del Turia.

La pàtria catalana fou, es y serà un fet històrich, y la germendat entre sos fills un parentiu que no s'esborra. Allí ahont arribant lo català al llinard d'un portal, quan diguia: Alabat sia Deu! sentí que li obren la porta, y li responen: Alabat sia per sempre! be pot entrar y seurer: perquè per tot allí ahont l'entenguian se trobarà en terra de germans.

D'aqueixa germendat del pobles, y de la unitat de fonts de la nostra llengua, ja no es cas de dubtarne, ni menys de ferne senyera de malvolenses y rencunies.

Ja tots regoneixem que la llengua catalana que avuy fa festa es la llengua de Barcelona y la de Tarragona y la de Valencia y la de Palma...

...Encara dura lo ressó de les arpes de Castella qu'han galejat enguany les noces del Rey d'Espanya en una festa que porta el mateix nom y les usances de la nostra; molta via ha fet donchs, lo catalanisme; puis per ell á voltes Madrid es estat més lluny que Fransa. Ja no debém dubtar de si té o no té vida la nostra institució: dubtar de la vida es començar la mort!...

...Deixem estar els pochs

massa gelosos de la prosperitat del poble català que li negan lo dret de viure ab vida propia y de cridar sos fets ab propia llengua..."

Vat ací un bocí del parlament del Sr. Pons, ja fa uns 110 anys. I la conclusió és prou clara: sembla que la gent de les Illes Balears tenia les idees molt més clares que no ara.

Reflexionau sobre el darrer paràgraf. Viure en vida pròpia, viure dins l'àmbit de la nació catalana, formada pels Països Catalans, independents uns dels altres, amb govern independent a cada país, però amb uns lligams molt més forts, com ho demostra la història, la cultura, etc. que no amb altres territoris de l'estat espanyol.

Referent a la llengua crec que no pot esser més clar. Per tant és bo recordar que la nostra, la llengua catalana, és l'única que ens és pròpia dels mallorquins, i que està sotmesa i malmanada per una llengua forastera (en el bon sentit de la paraula) des de fa molt de temps. Ara és el moment més adequat per donar una forta empenta i crear sentiment de poble i país.

Guillem A. Crepi i Alemany

FABRICACIÓ REFRESCANTS

A més distribuim una serie de productes com:

KAS - PEPSI - 7UP

CERVESSA TUCHER (ALEMENYA)

VI BRICK ANTAÑO - BOTELLA 3/4 LAGOMAR - BOTELLA 1 L. CHIQUITO

AIGUA MANANTIAL FONT DE'S TEIX

Ctra. de Muro, s/n. - SA POBLA (MALLORCA) - Tels. (971) 54 03 44 / 54 23 85 - Fax. 54 20 16

Llum i Pau en el 1994

**Per a tots els qui donau
suport a la nostra revista.**

**Santa Margalida.
La revista que sempre roman oberta.**

CENTRO ASESORAMIENTO EMPRESARIAL

José Trías, 13 - 1º - Tels. 85 08 46 / 85 18 10 - CAN PICAFORT

PSIB- PSOE

*Amb els millors
desigs de Felicitat!*

*De part del Grup Socialista
Municipal i de l'Agrupació
Socialista del Municipi.*

Ens ha arribat el correu

Per medi de l'Associació de la Premsa Forana de Mallorca ens ha arribat una carta que remet la revista "Udol" de Llubí, denunciant la situació en que es troba com a conseqüència del control que li vol fer l'Ajuntament:

Llubí, novembre de 1993

No ens donarem per vençuts!

Sembla ser que, després de 18 anys de democràcia, un dret fonamental com és la llibertat d'expressió no s'ha assolit encara en aquest país.

El passat 26 d'octubre a l'Ajuntament de Llubí no es va reconèixer aquest dret tan fonamental, basic, vital i primari. (Article 20.1 i 2 de la Constitució espanyola)

El "senyor" Tomàs Campaner, regidor del PP, va presentar una esmena per canviar part de la proposta de l'àrea de Cultura que feia referència a les diferents subvencions que la corporació municipal dóna a les entitats del nostre poble. L'esmentat "senyor" va considerar que s'havia de denegar o, com a mostra de bona voluntat, i seguint la seva idea, que les 100.000 pessetes de la subvenció fossin abonades en quatre lliuraments de 25.000 pessetes, cada un, coincidint en la sortida de cada número, i que aquest lliurament estàs supeditat al VIST I PLAU que la comissió de govern, una vegada examinat l'exemplar corresponent, pogués emetre. Aquesta proposta va ésser aprovada amb el recolzament del Senyor Batle (UM), el regidor de CB i l'altre regidor del PP.; i va ésser rebutjada pels dos regidors del PSM, la regidora d'UM i el del CDS (de poc va servir el seu rebuig a causa del vot de qualitat del Batle). O sia que, se'ns donarà la subvenció (SI AGRADA LA REVISTA) una vegada que hagi passat per la "CENSURA".

Com a mitjà de comunicació ens hagués paregut millor que no se'ns hagués concedit la subvenció abans d'haver d'estar condicionats a l'hora d'expressar les idees de la manera que ens sembli més correcte, a nosaltres i als nostres col·laboradors.

Tammeix amb subvenció o sense feim comptes seguir amb la mateixa línia, surti la revista amb més o manco planes.

Reista "UDOL"

El partit Unió Mallorquina ens fa arribar un escrit amb unes declaracions de la seva presidenta Maria Antònia Munar, de les quals en resumim els trets que ens semblen més destacables:

Segons la seva presidenta, el partit d'Unió Mallorquina defensa el mallorquinisme polític i tot el que això significa. El partit considera que les decisions polítiques o econòmiques que efecten o impliquen directament o indirectament la nostra comunitat s'han de prendre des d'aquí. Per tant manifesta que estan en desacord amb la decisió d'instal·lar el segon hospital a Palma, en comptes de construir-lo a Inca. Que encara que els doblers siguin estatals la desició hauria de correspondre als mallorquins que són els únics que sabem els que esn convé.

També pensa la presidenta d'Unió Mallorquina que en el tema de l'aigua, un bé escàs que ens pot afectar de cara al futur de la nostra economia, no s'ha pres cap mesura seriosa. Manifesta que Unió Mallorquina diu no al transvassament de l'aigua de Sa Marineta cap a Palma i proposa que l'aigua que es perd de Sa Costera arribi a Palma.

Davant la crisi econòmica, la Senyora Munar, declara no tenir receptes màgiques però que solucions n'hi ha per a tot. Acusa a l'economia balear del darrer anys d'haver-se dedicat als doblers fàcils i d'haver abandonat les indústries productives tradicionals del calçat, les sabates, la bijuteria, els embutits... Pensa que el futur no està en l'especulació i que és una altra la política que hem de dur a terme.

La modernització de l'economia i l'increment de la pròpia producció a uns nivells òptims de competitivitat, és una de les solucions. Propugna un inventari real dels nostres recursos i un control dels mateixos, ja siguin naturals, industrials, comercials i de qualsevol tipus. Enten que l'equilibri econòmic del nostre país serà el resultat d'una política competitiva i agresiva basant-nos en el màxim aprofitament dels nostres recursos, mentre quel'exploació sense mesura del nostre patrimoni només ens durà a una dependència exterior.

Finalment expressa la creença d'Unió Mallorquina de que el transfuguisme juntament amb la corrupció són les tares de la democràcia actual. I declara que el partit d'Unió Mallorquina és l'impulsor a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears d'un acord entre totes les forces polítiques autonòmiques per tal d'evitar que un diputat elegit democràticament per un partit determinat, tenguí la possibilitat de variar l'equilibri parlamentari.

Redacció

L'Oficina de Premsa del PSM-NM ens remet el següent escrit:

"El PSM-NM a favor de l'ús ortogràfic de la "i".

L'ús genuí de la "i" en la separació entre el primer i el segon llinatge, és una característica de la llengua catalana que no pot esser qüestionada per cap tribunal. Amb la sentència del Tribunal Constitucional rebutjant aquest ús lingüístic arribam a una situació ja surrealista i inadmissible.

El PSM-Nacionalistes de Mallorca valua aquest fet com una passa més en la línia, estimulada des dels sectors intransigents i excloents, d'intolerància cap a la diversitat cultural existent dins l'Estat Espanyol. Sembla que qüestions, ja clares dins l'ordre constitucional, volen esser reconsiderades regressivament passant a través de l'ús de les llengües pròpies dels ciutadans.

Com a ciutadans amb plens drets no podem acceptar que es qüestionï, des d'instàncies polítiques o jurídiques, l'ortografia dels nostres llinatges. D'aquesta manera l'ús de la nostra llengua és interferit i perseguit absurdament.

Cal demanar al Govern Balear i al Parlament de les Illes Balears com a organismes

representatius dels pobles de les Illes que actuïn urgentment en la defensa dels nostres drets culturals. En aquest sentit el nostre Grup Parlamentari presentarà una proposició no de Llei instant a l'executiu a prendre accions en defensa dels nostres drets lingüístics. Així mateix presentarem un escrit al President del Tribunal Constitucional expressant el nostre rebuig a la decisió presa."

Oficina de Premsa
Palma 2 desembre 1993

Carpintería Mecánica

ESTELRICH & ESTELRICH

Miguel Ordinas, s/n. - Tel. 52 35 25 - Sta. Margalida

**Muebles
Payeras**

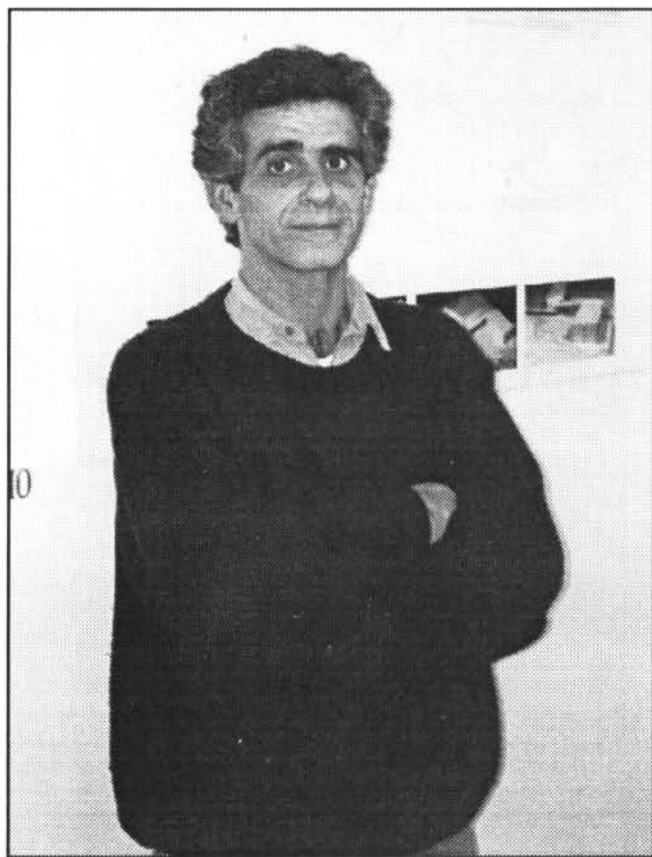
*Su establecimiento "expert" en Santa Margalida
Todo un experto en muebles y electrodomésticos*

MUEBLES TODOS LOS ESTILOS
MUEBLES A MEDIDA
MUEBLES COCINA
CORTINAJES - TAPICERIA
ALFOMBRAS - LAMPARAS

Plaça de la Vila, 15
Teléfono 52 30 79 - Fax. 52 30 34
SANTA MARGALIDA (Mallorca)

Via Suiza, 60 (Frente Gasolinera)
Teléfono 85 10 97
CA'N PICAFORT (Mallorca)

Marti Monjo i Servera

A la present legislatura en el nostre Ajuntament, el que en podriem dir l'oposició ha estat sempre representada pel grup del PSOE- ara altres grups han passat a l'oposició per circumstàncies polítiques- ells no han entrat en pactes ni han assolit més responsabilitats que les explícites del càrrec de concejal. Martí Monjo Servera és el portaveu de l'esmentat grup i en nom del grup respon a les nostres preguntes:

-Des de que va començar la legislatura el vostre partit a representar l'oposició a l'ajuntament de la Vila. Com es veu des de l'oposició la crítica situació econòmica del nostre consistori?

-La situació econòmica que patim tots els ciutadans del nostre municipi és una "mort anunciada". Basta recordar els plantejaments de tots els grups polítics en la campanya electoral, criticant l'herència econòmica i administrativa hereta-

des d'anteriors legislatures. La gestió duita a terme en la present ens ha duit a una situació extrema, essent responsables Unió Mallorquina, Partit Popular i Can Picafort Unit.

-Pensau tenir la solució al problema o creis que n'hi ha molt piques, o que no n'hi ha cap?

-Hi pot haver solucions amb prou esforços, imaginació i saber fer, condicions que han demostrat no tenir el

Partit Popular, Unió Mallorquina i Can Picafort Unit. La solució passa per un canvi dràstic dels interessos que realment han de representar els distints grups a l'Ajuntament.

-Com s'ha pogut arribar a l'actual situació quan, segons els diaris, en els nostre municipi es pagan bastants impostos?

-Aquesta situació és deguda a una política feta d'una manera imprudent, temerària, i fins i tot ens atrevíem a qualificar-la com a negligent. No s'ha tengut mai en compte els interessos dels ciutadans en general, més bé els de minories molt particulars. Els polítics que han governat i governen, s'han preocupat més de mantenir la cadira, o d'agafar-la, en lloc de portar una línia política mínimament coherent i de sentit comú.

El fet que Santa Margalida tenguí els impostos dels més alts de Mallorca es degut a que els nostres governants de torn han tractat els temes impositius sense coneixement dels mateixos, ni tan sols han tengut la voluntat de que fossin aplicats d'acord a uns principis de justícia, igualtat i capacitat econòmica. Els cassos més sagnants són els del cadastre i contribucions especials, els quals s'han duit a terme per enfrontar unes despeses desmesurades totalment partidistes, fora de lloc, improvisades i amb la finalitat d'afavorir minories.

-D'un ajuntament governat en minoria es poden esperar les solucions adequades per posar remei a la situació?

-Una minoria amb capacitat pot intentar trobar solucions. Nosaltres creim que el govern minoritari representat pel Partit Popular i Can Picafort Unit han demostrat, durant aquests anys, una incapacitat a l'hora de compartir una presa de decisions.

-Quina és l'opinió del vostre grup sobre la situació política del nostre consistori i si pensau que és sostenible fins al final de la legislatura?

-Tenint en compte que en la present legislatura es va fer un

...No s'ha tengut mai en compte els interessos dels ciutadans en general...

pacte polític a tres bandes (U.I.M., P.P. i C.P.U.), entenem que el compromís dels tres grups polítics es el d'esgotar la legislatura. És clar que el grup socialista va quedar exclòs d'aquest pacte. Pensam que si el pacte inicial s'hagués fet amb la finalitat d'aconseguir una

governabilitat i estabilitat pel nostre ajuntament, i no en el sentit de repartir quotes de poder, avui no ens trobaríem amb una situació política com la que tenim.

-Podries donar pels nostres lectors les línies bàsiques de l'actuació del vostre grup, d'ara endavant?

-Des del principi hem intentat dur a terme la fiscalització, hem presentat propostes i línies d'actuació que no han estat escoltades. Seguirem fent propostes i donant recolzament a les que vinguin d'altres grups, sempre en bé de tots els ciutadans.

-Entram ja a dins un altre any nou. Serà un altre any perdut per a la Cultura margalidana, o es podria fer qualche cosa, malgrat la manca de recursos econòmics?

-El municipi no es pot permetre perdre un altre any a nivell cultural, partint del fet que fins ara no hi ha hagut iniciatives, ni tan sols s'ha donat suport a les entitats del nostre municipi. Davant la crisi econòmica l'àrea cultural sol esser la primera en patir retalls econòmics, però en el moment de les des-

peses desenfrenanes els governants del nostre municipi no han tengut la delicadesa de donar-li una dotació mínima.

Creim que el nostre municipi té un potencial d'associacions que, amb el suport de l'ajuntament, podrien dur a terme una tasca transcendent dins l'àmbit cultural.

-Tu has estat vinculat a la Banda de Música de la Vila i has ajudat, entre d'altres, al seu desenvolupament. Però, et sembla correcte que la Banda monopolitzi, quasi en exclusiva, tota la cultura del nostre municipi a nivell de l'ajuntament?

-La Banda de Música és un orgull pel nostre municipi, ara bé, resulta molt costós el seu manteniment, pel que tendrien que cercar-se fórmules que desgravassin el cost mencionat i que a la vegada ens permetés mantenir el nivell actual i fins i tot millorar-lo.

-Quina és la teva opinió i la del grup que representes sobre un tema tan polèmic com és el de la normalització lingüística al nostre municipi?

-Tenint en compte que hi

ha tota una normativa i un reglament intern del nostre ajuntament, no es compren que hagi de resultar polèmic el tema lingüístic, simplement, s'ha d'aplicar la normativa. Hem de tenir en compte que ja en el segle XVI, en el nostre ajuntament, tota la gestió es tramitava en la nostra llengua.

-Com hem dit abans, estam entrant en un any nou, des d'aquest punt, com podem contemplar els 365 dies que tenim per davant?

-Nosaltres tenim una mentalitat positiva i en conseqüència volem trasmetre la idea que amb esforç i il·lusió es podrà enfrontar, no tan sols el 1994 sinó també el 1995, amb un canvi profund que hauria d'experimentar la nostra política local.

Voldria aprofitar l'oportunitat que em brinda la revista "Santa Margalida" per desitjar, en nom meu i del grup socialista, unes Bones Festes a tots.

Rafel Roig i Font

Rafel Roig, regidor de l'Ajuntament de Santa Margalida, responsable d'urbanisme i de cultura del nostre consistori. al qual volem fer-li unes preguntes, amb motiu del començament d'un any nou, com també ho feim amb el portaveu del grup Socialista a l'ajuntament, Martí Monjo.

-Rafel, s'ha parlat tant de la situació econòmica de l'ajuntament que la primera pregunta la consider obligada: Es veu la situació tan greu des de dedins com sembla des de defora?

-Jo diria que pitjor des de dedins que des de defora, ja que des de defora saps que existeix aquest problema i punt, i des de dedins el vius constantment, i és preocupant, no ens podem ni moure ni intentar fer res, tot perquè no tens doblers per fer-ho.

El deute total a dia 6 d'agost puja la friolera de 1.122.657.000 de pessetes, on no s'inclouen els 150 milions de préstec per poder fer l'Institut, ni un altre de 30 milions per poder fer les obres de clavegueram i la xarxa d'abas-

teixement d'aigua potable; ara bé, el que és més preocupant són els quasi 300 milions de deute als proveedors, ja que hi pot haver gent que necessita aquests doblers per salvar l'empresa, o simplement per donar menjar a la seva família.

-Si els qui formau l'equip de govern hi veis remei, quines són les possibles solucions?

-El remei instantani no existeix, ja que hem intentat fer un préstec, ja concertat amb el banc, no obstant l'oposició no ho ha permès, ja que no va recolzar la proposta al darrer ple, sinó que a més va votar en contra, per la qual cosa fou rebutjada una proposta per intentar començar a pagar a aquests proveedors.

Una altra solució és augmentar els impostos, cosa que en època de crisi no podem fer ja que seria atacar més al contribuïent i jo crec que ja n'hi ha prou.

La solució passa per cobrar les contribucions especials del Pla d'embelliment de Can Picafort, per tornar aquests doblers al Govern Balear, doblers que foren adelantats a l'ajuntament a principis del 91, per poder realitzar l'obra d'embelliment, i per una altra part per fer un préstec per pagar rapidament als proveedors així com estrenyer, però ben fort, la corretja.

-Com és possible que un ajuntament que passa per tenir una de les taxes impositives de les més altes de Mallorca es trobi amb un deute tan gros?

-No és que tinguem una de les taxes més elevades de Mallorca, la

**...la nostra llengua es
la nostra cultura, es
allò que ens arrela a
la nostra terra ...**

publicació d'aquesta notícia al periòdic fou errònia des d'aquest punt de vista, el que passa és que tenim el cadastre fet en la nova ponència, i aquesta té uns valors molt elevats, el que fa que sembli que som els que pagam més impostos, però això només fa referència a l'I.B.I., en quant a l'impost per la recollida de fems i el de circulació són dels més baixos de Mallorca.

-Un dels partits al qual el PP va recolzar quan aquell tenia la batlia, em referesc a UM, no recolza ara la vos-

teixement d'aigua potable i xarxa de sanajament i depuració. També creim que també serà una realitat el telèfon a Son Serra, ja que telefònica s'ha compromès, prèvia sessió d'un trast, per començar a funcionar el telèfon a finals de l'estiu de 1994.

A Santa Margalida, sabem que per part del Govern Balear, i més concretament la Conselleria d'Obres Públiques, es realitzarà la rotonda al creuer de la carretera de Muro amb Llubí, evitant d'aquesta forma la carre-

dónen més maldecaps, no sembla molt oportú, però, de totes maneres ho consider necessari. Que en podries dir sobre aquest tema?

-Bé, en aquest any 1993 ens trobam amb el pressupot esgotat, no obstant ja començam a preveure el 94. de totes maneres hem realitzat diversos actes des de la Biblioteca, els qual continuaran, així mateix preparam un 94 que culturalment serà bastant ric. No obstant, des d'aquí vull demanar el recolzament de la gent, ja que si la gent no participa serà un fracàs total.

-No seria però hora de planificar la Cultura de la Vila, deixada de la mà dels ajuntaments des de sempre?

-Evident, per això tenc que dir que està previst, dins el mes de gener, fer una gran reunió amb les associacions culturals del terme de Santa Margalida i, conjuntament amb l'Ajuntament, planificar el 94 duquent a terme la major quantitat d'actes culturals sense que hi hagi competència entre les associacions culturals i l'ajuntament.

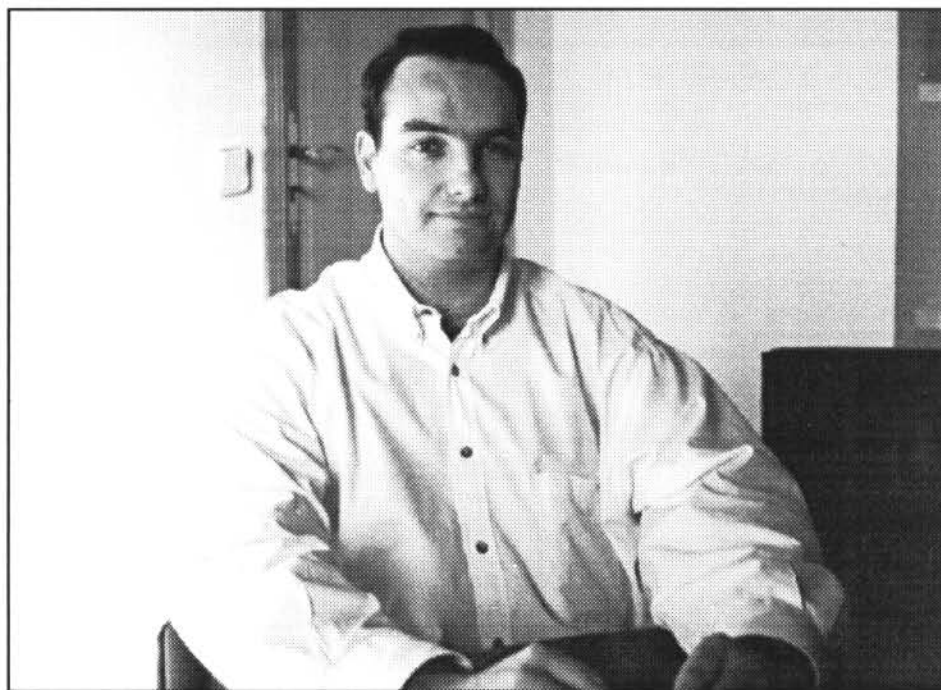
Pere altra part, montarem a l'ajuntament l'àrea de Cultura amb una oficina pròpia des de la qual farem cultura i vigilem per la cultura del nostre terme.

-Quina és la teva postura davant un tema tan polèmic i tan controvertit en el nostre municipi, com és el de la Normalització Lingüística?

-La nostra llengua és la nostra cultura, és allò que ens arrela a la nostra terra, conseqüentment, si ens sentim margalidans, si ens sentim mallorquins, hem de recolzar allò que és nostre, i una de les primeres coses és la nostra llengua, com es pot deduir estic molt a favor de la Normalització Lingüística.

-Estam a les festes de Nadal, penses que els Reis Màgics tendran una mica d'esperança per al poble de Santa Margalida?

-Primer de tot vull desitjar des d'aquí un Bon Nadal i un feliç any Nou. En quant a la pregunta, esper que els Reis Màgics tornin esser màgics i no ens defraudin, que ens portin la pau i l'unió a dins l'Ajuntamet, així també com al nostre poble. L'esperança és el darrer que es perd.

tra gestió. Pensau poder dur a terme la legislatura fins al seu termini, governant en minoria?

-Si no ens queda més remei ho ferem, no obstant, per part del PP, no s'han tancat les portes de l'equip de govern a cap partit ni un, no obstant nosaltres els donarem la nostra confiança quan ells governaven, cosa que ara ells no fan.

-Parlar de realitzacions en la situació actual sembla una utopia, però no es pot parilitzar una la gestió d'un ajuntament. Quins projectes hi ha a curt termini i com es podran portar endavant?

-A curt termini està previst realitzar, conjuntament amb la Conselleria de Sanitat, l'Unitat Sanitària a Can Picafort, així com realitzar la grada i la Il·luminació del camp de futbol de Can Picafort, projecte subvencionat pel C.I.M.

En quant a Son Serra, es fan gestions amb el C.I.M. per poder fer un edifici municipal, així com es fan gestions per dur a terme les obres d'abas-

tera que passa per davant el poliesportiu i que és molt delicada. Per una altra part també es realitzarà la carretera Santa Margalida-Can Picafort i Santa Margalida-Petra.

Tampoc no ens aturarem de fer les aceres, així com pugui l'ajuntament.

Per altra part, tenim molts de projectes, però donada la situació de crisi, cal esperar a veure com es desenvolupa l'economia i, conseqüentment, anirem realitzant alguns d'aquests projectes.

-Projectes importants, com és ara la finalització de la xarxa d'aigua potable i clavagueram, o el nou Institut, es troben en perill, degut a la greu situació econòmica?

-No, de cap manera ni una, a més ja he dit que el Banc de Crèdit Local, té concertats amb l'ajuntament dos préstecs per portar a terme aquestes obres.

-Parlar de Cultura al regidor responsable, que a més té altres regidories i altres responsabilitats que li

BIBLIOTEQUES DE MALLORCA

Centre Coordinador

Biblioteca Municipal Joan Mascaró i Fornés. Santa Margalida

Informació:

La biblioteca reb una sèrie de revistes gratuïtes, gràcies a la subvenció del Ministeri de Cultura i altres entitats. Les que hem rebudes durant el mes de desembre són:

“Delibros”, “Ajoblanco”, “Scherzo”, “In-fan-cia”, “Lluc”, “Letra Claves”, “Zona abierta”, “Can Picafort”, “Artesanía Balear”, “Santa Margalida”.

També disposa la biblioteca de cintes de vídeo que posam a disposició dels socis.”

“L’aigua”, “Els instruments de música”, “Kandiski” “Les fronteres i el temps”, “Energia i Ecologia”, “Temps de Roc”, “Memòria audiovisual 1992 “Sa Nostra” Caixa de Balears”.

Activitats de la Biblioteca:

Dia 26 del passat mes de novembre, Na Catalina Contacontes va actuar a la Biblioteca.

Serveis:

Lectura, consulta, préstec de llibres i vídeos.

Horari:

Dematí: dimarts i dijous de 9 a 13 hores

Capvespre: de dilluns a divendres, de 16’30 a 19’30 hores.

La Biblioteca, “Joan Mascaró i Fornés” desitja a tothom unes Bones Festes i Molts d’Anys

COSELL INSULAR DE MALLORCA

La Vila Abans de 1925

Per Mn. Antoni Rubí

"SES MONGES" (i Quarta Part)

En aquesta quarta i darrera entrega, resenya-recordança, referent a les Monges, contaré que els dijous al capvespre, com llavors era costum, mai no hi havia escola, ni costura; per això les monges aprofitaven, de tant en tant, la tanda del dijous per sortir i acompanyar les nines a passejar i fer una berenada, o pancaritat, sense fer-se molt enfora, casi sempre a qualche caseta d'alguna de les nines de la costura.

Allà jugaven a diversos jocs: "conions d'amagat", a botar amb una corda i fer "juli", joc que s'usava molt, i acabaven berenant d'allò que cadescuna portava de caseva, solia esser una llesca de pa amb sobrassada o una pastilla de xocolata i fins i tot un ou frit amb pa rallat.

Les monges solien dur, dins una panera, unes grapades de "paciències" i quan havien acabat de berenar en donaven una o dues a cada nina, com a premi per haver fet bon dat, i així, amb bona pau i alegria, acabaven la berenada i tornaven a la Vila, ben contentes, sempre a peu, a l'anada i a la tornada, perquè no sabien que era una bicicleta, ni n'hi havia cap a dins el poble.

Cada parell d'anys, les monges solien organitzar el que en deien una peregrinació a Lluc, per a les nines, el viatge es feia amb carros que, amb les estoretes ben posades i ben equipats amb sacs plens de palla per asseure's, pareixien el cotxe de Cas Comte. Partien de davant el Convent, cap a Lluc

amb tanta alegria i il·lusió que les nines no cabien en pell, ben assegudes damunt els sacs de palla, i si algú les preguntava: "A on anau nines?" sempre en responien dues o tres, ben fort i ben contentes: "Anam a Lluc!".

La primera etapa era fins a Inca a on es feia una aturadeta; les bèsties reposaven una estona, les nines compraven dues o quatre dècimes de galletes i seguia el viatge cap a Selva i Caimari, comentant allò de "ses trompes de Caimari". Passat Caimari i arribades les primeres voltes, les nines, cansades de colcar, baixaven dels carros i s'entretenien empenyent-los i així ajudaven un poc a les bèsties a pujar les costes i vengue bones cantades,

poc d'alè i altra vegada per amunt i ja no aturaven fins que eren a Lluc. En arribar, mentre els carreters desenganxaven les bèsties i arraconaven els carros dins els "porxets", la primera cosa que feien era resar una Salve a la Mare de Déu i després anàven a beure aigua a "Sa font cuberta" i córrer i jugar sense un sol moment de repòs.

De tornada, cansades i retudes de jugar i mig adormides, ja no tenien cantera i feien bon dat durant tot el camí, fins que arribaven a les costes de Son Tovell i veien el campanar de la Vila en que es deixondien un poc i, segons el costum, resaven una Salve a Santa Margalida; i quan arribaven si algú les demanava:

entre pins oliveres i mates.

Quan eren a l'indret del "Salt de la bella dona" totes s'aturaven i s'embadalien guaïtant dins aquell fonal i escoltant contar el miracle de la bella dona.

Allà feien una estona i amb els carros aturats, prenen un

"D'on veniu nines?" responien amb poca veu i cansades: "De Lluc...".

El dia de les Verges, 21 d'octubre, solien fer un extraordinari que consistia en una "bunyolada" i vos diré com ho feien: El dia abans de la festa al vespre,

era costum fer "musiques" a les joves i consistia en anar a cantar i fer musica davant els portal els joves fadrins, i quan acabaven de sonar sortia la fradina de la casa amb un plat de bunyols amb sucre o amb mel, pels músics i els quatre veïns de mes prop. L'endemà, el dia de les Verges, era quasi mitja festa i no hi havia escola ni costura.

Les monges convidaven les nines a fer una bunyolada a foravila, a vegades portaven els bunyols fets i altres els feien allà on anaven, quasi sempre a prop del poble. Quan havien berenat menjaven alguns bunyols del ribellet o de la panera i les nines ben contentes, perquè en aquell temps no anaven tan fartes de llepolies com van ara, de bombons, caramels i altres laminereries. Aquella bunyolada venia a costar quatre dècimes a cada nina.

Podeu pensar amb aquestes poques retxes que hem escrit i que podrien estirar-se molt més, quina bona feina feien les monges i com les devien estimar els

nostres padrins en un temps en que no hi havia mestres d'escola, a la vila només n'hi havia un per als nins, amb una escola devora l'església, en el jardinet allà on ara hi ha una creu; i una sola mestre per a les nines i sense un local adequat i le feien en el propi domicili de la mestra.

La feina de les monges era extraordinària quan no hi havia infermeres ni quasi metges, en que la gent anava a Ciutat a vendre cebes amb un carro, en que es feien viatges de palla pel camí vell de Sineu, plè de pedres i reclaus, en que donaven dues dècimes al carter qua duia una carta, en que cada dia hi havia pobres al portal demanant almoïna i agraïnt-la amb un "Prenostre" pels difunts del que els havia aidat donant-los una grapada de figues seques o una llesca de pa, i que molts d'ells venien "romansos" impresos en papers de colors al preu de dues dècimes, i tantes altres coses...

Les monges feien una feina que les moltes de les vega-

des no era ni agraïda ni pagada, però per altra banda també comptaven amb el reconeixement de molta gent del poble. Amb la seva assistència als malalts i als pobres, amb la seva dedicació a l'escola i a la costura, amb la pràctica de vida cristiana, amb paraules i exemples, foren una institució providencial, que mereix i fins a les hores no s'ha fet, un reconeixement monumental, mai abastament no agraït ni pagat.

Els temps han canviat que no es semblen, i tenc la satisfacció de deixar escrit el meu testimoni, magre i petit homenatge i una paga d'agraïment a les monges, pel bé que em feren a mí i altres nins, que jugavem dins la costura dels petits, i voldria dedicar un record molt especial a una monja que ens guardava: Sor Cor de Jesús, a.c.s. a la qual mai no li acabàrem la paciència i que era tan anomanada com bona persona.

¡Pon Ejercicio en tu Vida!

TAOSPORT CLUB

**La confianza es algo especial.
Debe ser ganada y demostrada durante
muchos años, para ser honestamente merecida.**

C/. Pizarro, 104 - Tel. 85 19 54 - Ca'n Picafort
C/. Santa Ana, 136 - Tel. 86 01 27 - Muro

PASTOR
CONSTRUCCIONES
Y PREFABRICADOS
MARMOLES Y GRANITOS

C/. Es Clavet, 10
07450 Sta. Margarita, Mallorca.
Tels. 52 31 31 - 52 38 38
Fax. 52 37 95

BAL.-082

**RESERVAS AUTOMATICAS
CONFIRMACION INMEDIATA**

Paseo Colón, 112 - B
Tels. 85 00 26 - 85 00 65 - Fax: 85 10 69
07458 - CA'N PICAFORT - (MALLORCA)

RESERVA DE:

BILLETES DE BARCO
PASAJES DE AVION
HOTELES
APARTAMENTOS
EXCURSIONES

VIAJES ORGANIZADOS
TARIFAS MINI
CRUCEROS
VUELOS CHARTER NACIONAL
CHARTER INTERNACIONAL

Descuentos a:
RESIDENTES
FAMILIA NUMEROSA
3ª EDAD
GRUPOS
MENORES

Agencia autorizada para la venta de billetes:

IBEROFJET

Condor

00TOUR

Lufthansa

TURAVIA

TRANSMEDITERRANEA

MUNDICOLOR

**INMOBILIARIA
J. FLUXA**

REAL ESTATE AGENCY
MAKLER - AGENCE IMMOBILIERE

Paseo Colón, 112-B
Teléfono (971) 85 00 26
Fax (971) 85 10 69
07458 - CA'N PICAFORT (Mallorca)

LOCAL COMERCIAL CA'N PICAFORT

C/. Magallanes.

40 m² = 21 m² terrazas

Precio: 5.000.000 Pts.

CHALET - SON BAULÓ

3 habitaciones, 2 baños,
jardín, salón comedor,
cocina, lavandería, garage 2 coches,
adosado.

Precio: 13.500.000 Pts.

APARTAMENTO - SON BAULÓ

2 habitaciones, baño, cocina,
salón comedor, lavandería, terraza

Precio: 5.500.000 Pts.

FINCA "ES VELAR"

A 3 Km. de Ca'n Picafort.

8.400 m²

Se puede construir casa.

Precio: 2.500.000 Pts.

CASA - CA'N PICAFORT

C/. Almirante Cervera.

4 habitaciones, 2 baños, recibidor,
salón comedor con chimenea, cocina,
corral, garage y terraza de 25 m²

Precio: 11.000.000 Pts.

Relació de donatius recollits per a les Monges Agustines a Cascas al Perú

Revista "Santa Margalida".....	10.000	pessetes
Agrupació Socialista de Sta. Margalida.....	25.000	"
Sa Nostra.....	5.000	"
Fca. Fluxà Garau.....	3.000	"
Antònia March Fluxà.....	6.000	"
Partit Popular de Santa Margalida.....	35.000	"
Miquel Cifre Ferrer.....	10.000	"
Maria Fornés.....	5.000	"
Pere Cifre.....	1.000	"
N.N.N.....	2.000	"
Mateu Ferrer.....	5.000	"
Isabel Roig.....	5.000	"
Maria Isabel Bordoy.....	1.000	"
Francisca Santandreu.....	2.000	"

En total s'han recollides 115.000 pessetes, que fóren entregades a final del mes de novembre a Sor Virginia Isern, Delegada de Missions de les Monges Agustines a Palma, perquè, en nom del poble de Santa Margalida les fes arribar a Sor Antònia Rosselló a Cascas, Perú.

Sor Virginia va agrair el donatiu i ens va dir que el faria arribar al seu destí el més prest possible.

La revista "Santa Margalida" també vol expressar el seu agraïment a totes les persones i entitats que han col·laborat amb aquesta idea.

Els pensa- ments de l'arbre ferit

Santa Margalida.

Santa Patrona nostra,
mare del nostre poble:

No penseu que ens oblidem de Vós, no hi ha cap rivalitat en l'adoració a Sor Catalina Tomàs. Pensau, si voleu, que la Beata i Vós sou trossos d'un mateix cor. Pensau, si voleu, que la vida d'un margalidà és un camí i que Vós en sou una vorera i la Beata l'altra. Vós donau nom al nostre poble i en sou vigilanta atenta. Vós sou pensament de bellesa, sou idea d'amor. Vós sou intercessió pel perdó, sou fanal de l'Església. La Beata és el pa i Vós sou l'aigua. Ambdues, santes venerades, sou el menjar del nostre esperit i exemples per a la nostra religiositat. Pensau, si voleu, que l'ànima d'un margalidà és tan curiosa que necessita cercar més d'una inspiració; dues santes, com les dues cares d'una mateixa moneda: l'amor a Déu. I si aquesta carta serveix per arreglar el greuge de no escriure mai de Vós, permeteu-me que, a més del de perdonar-me, us demani un altre favor: no deixeu mai de vigilar-nos. Amen.

El Pi de Son Tovell

Frases i Pensaments

L'home estima no perquè li interressi estimar una cosa amb preferència a una altra, sinó perquè l'amor és l'essència de la seva ànima, perquè no pot no estimar.

Tolstoi

Cosa curiosa: el primer símptoma del vertader amor en un jove és la timidesa, en una al·lota és l'audàcia.

Victor Hugo

El primer amor és sols una petita locura i un cúmul de curiositats.

Bernard Shaw

La bellesa atreu els lladres més que l'or.

Shakespeare

La joventut, ordinàriament, està per la llibertat i reformes; la maduresa, per la transacció raonable; la senectut, per l'estabilitat i el repòs.

La progressió normal és d'esquerra cap a la dreta i amb freqüència d'extrema esquerra cap a extrema dreta.

Winston Churchill

Cap govern no pot estar segur molt de temps sense una formidable opció.

Disraeli

Amonesta privadament a l'amíc i alaba'l en públic.

Cató

En la prosperitat, els nostres amics ens coneixen i en l'adversitat, nosaltres coneixem els nostres amics.

Churton Collins

Aquest és el primer precepte de l'amistat: demanar als amics sols el que sigui honest, i fer per a ells sols allò que sigui honest.

Cicero

El mateix dona triomfar que fer gloriosa la derrota.

Valle Inclán

Una paraula fer més profundament que no una espasa.

Burton

És necessari que la llei sigui severa i els homes indulgents.

Vauvernagues

La llibertat en ser l'amo de la pròpia vida en no dependre de ningú en cap moment; es subordinar la vida solament a la pròpia voluntat, en donar poca importància a les riqueses.

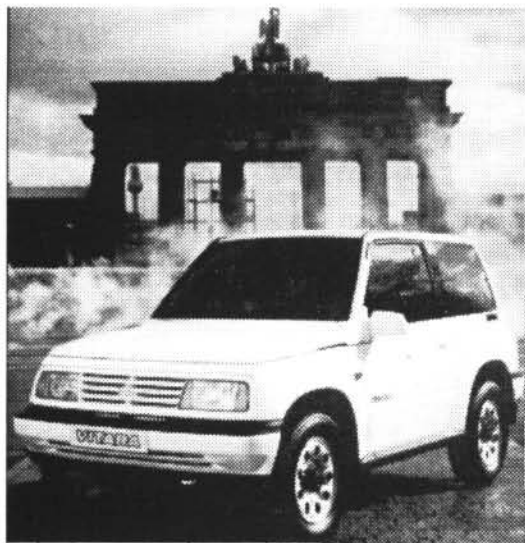
Plató

La paciència és amarga, però els seus fruits són dolços.

Rousseau

AUTOS RIERA -QUETGLAS, C.B.

Su concesionario CITROËN y SUZUKI

Santa Margalida

Tel. 52 38 01

Ca'n Picafort

Tel. 85 01 80

*Felic
1994*

MESON - RESTAURANTE

S'ALQUERIA ofrece sus servicios
de cocina mallorquina y nacional
-MENU, y a la carta-

TODOS LOS DIAS

excepto lunes por descanso del
personal.

LOS SABADOS POR LA NOCHE:
**BAILE DE SALON
Y CENA**

Molts d'Anys !

*Informes y reservas:
Tel. 52 37 11*

Ctra. Sta Margalida - Ca'n Picafort, Km. 2,5

Tel. 52 37 11 - STA. MARGALIDA - (Parking Propio)

BODAS - BANQUETES - COMUNIONES - CONVENCIONES

Obra Cultural Balear

A les 9 del matí, poc més poc manco, del dissabte dia 20 de novembre, un grup animós de 43 margalidans i margalidanes, partírem en autocar, des de la Plaça de la Vila, per emprendre una excursió que ens havia de dur cap a Valldemossa, Deià i Sóller. Bon temps, sol i ganes de passar-ho bé, ens acompanyaren durant tot el camí.

Arribàrem a Valldemossa, i allà ens esperaven uns membres de l'Obra Cultural Balear d'aquella vila, així com l'ànima de la revista "Miramar", Antònia Serrano. Gràcies a la gentilesa de l'ajuntament i als bons oficis de l'amic Pep Lladó, poguerem visitar la Cartoixa i el Museu Municipal, on s'hi troben la impremta i les xilografies de Can Guasp i una bona col·lecció de quadres de diverses tendències artístiques. Alguns varen visitar la casa allà on va néixer Catalina Tomàs, la Santa de Valldemossa tan estimada dels margalidans. I quasi tots compràrem les típiques coques de patata.

A Vall-demossa també ens

esperava el nostre amic, Gaspar Valero, professor de la Universitat i vice-president del Grup Excursionista de Mallorca que ens va servir de guiatge pel camí de Valldemossa a Deià i pel tros que férem caminant pel camí de Casteió, fins arribar a Sóller, un grup de 37 persones.

I uns a peu i altres en l'autocar, pels bellíssims paratges de la Serra de Tramuntana, arribàrem a Sóller, i d'allà cap al Port a on dinàrem, i un pic dinats i panxa plena enfilàrem cap al Puig Major i cap a Lluc, amb una aturada als embassaments de Cúber i del Gorg Blau, després cap a Pollença i a la

Vila:

Haviem passat un bon dia amb bon temps i bon humor i més de dos en quedaren llepols i en ganes d'investir altres excursions, per altres indrets, cosa que ferem si Déu ho vol. •

FRANCISCA GAYA RIBAS

GA GESTORIA
ADMINISTRATIVA
Via Francia, 6 - Tels. 85 04 31 - 85 13 47
Fax 85 03 44 - 07458 CA'N PICAFORT

Gabinete GAYA
ASESORIA FISCAL, LABORAL
Y CONTABLE

Telf. 52 34 08 - fax 52 38 04
Plaça de la Vila, 36-E - Santa Margalida

GA
GESTION E INFORMATICA S.L.

VENTA ORDENADORES
SUMINISTROS INFORMATICOS
CLASES DE INFORMATICA
CONTABILIDAD - DECLARACIONES
IMPRESORAS

Plaça de S'Abeuredor, 12
07450 - Santa Margalida
Tel. (971) 52 38 34
Fax. (971) 52 39 80

INVENTARI HISTÒRIC DEL PATRIMONI ECLESSIAL.

Per Mateu Amorós

La nostra Parròquia titulada de Santa Margalida, està ubicada a les Jovades que En Pere Bisbal de Tarragona rebé del repartiment de l'Illa fet per Jaume I.

Consta que dos anys després de la Conquesta, 1232, ja hi havia una església sota l'advocació de la verge màrtir, que "tenia la techumbre de madera y que por el voraz incendio de 1320 quedó la iglesia reducida a pavesas..."(1) aquest fet tan trist motivà que s'iniciàs la construcció d'un nou temple. L'àbside (on hi ha l'altar major) fou construït després; abans, la nau estava tancada amb mitjans i fustes que sostenien un retaule gòtic que procedia de l'antiga església d'Hero, que sembla que fou la primitiva parròquia i que també tenia per titular Santa Margalida, a les hores res es sap del seu estil ni del seu funcionament, sols consta la seva existència i que es trobava a la contrada de Son Femenia.

Les obres culminaren en la contrucció del portal major "de estilo renacimiento aunque con gran torcimiento de lineas que degenera en barroco... protegida está la puerta por un grande arco renacimiento, al estilo del Portal Mayor de la Catedral..."(2).

El conjunt és com un retaule de pedra presidit per

una estatua de Santa Margalida (1'42 mts. d'altària) a l'esquerra Sant Joan Baptista i a la dreta Sant Pere (les dues de 0'85 cms.). Són de marés de Santanyí. Hi ha una orla amb la següent inscripció: "Exelcemosimis piorum-1679". Preuat record de les persones que el bastiren.

"La iglesia un canto al arte"(3) és l'encapçalament d'un amatent article de Mn. Antoni Fullana, dedicat al temple viler al qual considera "una especie de catedral"(4).

El conjunt eclessial no s'ajusta totalment a un sol estil: domina el gòtic en les voltes i els arcs. El presbiteri, afagit posteriorment (s. XVIII) és d'estil reneixementista.

El cor lamentablement enderrocat fa un anys segurament per escoltar el parer dels entesos que mantienien que el seu pes perjudicava els voltants. Fou construït el 1653 i reposava damunt un arc deprim.

Seguint el gòtic, la llum entra pels finestrals de cada costat i també hi ha un rosetó, amb moldura florida. Els vitrals f ó r e n instal·lats a la meitat del p r e s e n t segle.

L'any 1650, realitzant unes obres,

es va trobar en el mur interior del frontis, davall del rosetó, una làpida que avui es troba a la sacristia i que, traduïda del llatí, porta la següent inscripció: "Aquí des del lloc d'Hero, va esser traslladada l'any del Senyor 1336 la figura que miraculosament trobaren de Santa Margalida, verge i màrtir, emperò abans la present església ja era parròquia, puix l'any 1260 era rector d'aquesta parròquia el R.D. Berenguer d'Ivorra, prevere" (5). Els entesos sostenen que l'actual imatge és posterior a l'expressada data.

La llargària de la nau central és de 34'90 mts. per 10'80 d'amplària, el presbiteri té 8 mts. de fondària per 9'20 d'amplària.

L'actual trespol és recent, l'anterior data del 1741 "estaba antes cubierto de lápidas de las que algunas cubren

actualmente el piso exterior frente al portal menor" (6) aleshores sols resten algunes a l'exterior del mur del presbiteri i al costat esquerra del portal dels homos.

En el segle XVIII, per diferents motius, com es va fer a altres llocs, "se cometió el culpable error de blanquear en 1743 y más tarde se hizo con el restante edificio... Está ahora el proyecto de desblanquearla y hacer que aparezca la hermosa piedra de Santanyi" Dissortadament a la meitat del present segle es va referir simulant marès. Passa d'hora que per una qüestió de bon gust retorni al seu estat primitiu.

La nau es troba envoltada de sis capelles a cada part de 3'50 mts. de fondària per 4'40 d'ample.

A l'exterior, a la part esquerra de la façana, s'hi troba el campanar, edificat a finals

del s. XVII i a l'extrem oposat s'hi troba adossada l'espaiosa sacristia.

Continuarà...

FERRETERIA & DROGUERIA

PLAÇA S'ABEURADOR, 10
TEL - FAX 52 34 75
SANTA MARGALIDA

ISABEL GARAU, 27-B
TEL. 85 05 24
C'AN PICAFORT

Expenedoria de Tabac nº 1 Can Benet

Recordatoris de ceràmica i vidre.
per a Primeres Comunions, Noces, Batiaments, Aniversaris...
(10% de descompte en comandes a partir de 50 unitats)

Estampació gratuïta de puros.

Per a obsequi en aconeximents.

Regals

**Molts
d'Anys!**

Esperam la vostra visita a:
C/ Joan Monjo March, 21
Teléf. 52 30 82
Sta. Margalida

ELECTRÓNICA CID

Venta de T. V. Color y Electrodomésticos en General
Primeras marcas
Servicio Técnico Rápido

C/. Alba, nº 1 - CAN PICAFORT
Tel. 85 06 14

C/. Jovades, nº 33 - STA MARGALIDA
Tel. 52 32 10

TALLER MECANICO JUAN SEGUI

REPARACIONES EN GENERAL
VENTA DE MAQUINARIA

Exp.: Miguel Ordinas, 26 - Taller: Lepanto, 21
Tel. 52 32 21 - SANTA MARGALIDA

*Vos desitjam Bones
Festes i Felig 1994*

NAUTICA Y PESCA SEGUI

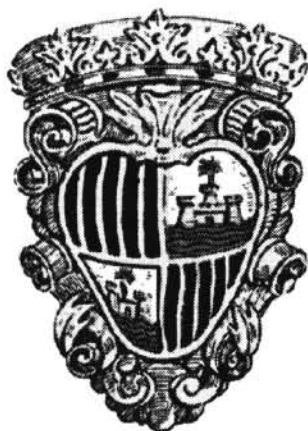

ARTICULOS NAUTICOS Y
PESCA DEPORTIVA
VENTA DE CEBOS

MOTORES
VETUS-TOHATSU

**HONDA
MARINE**

Paseo Colón, 40 - CA'N PICAFORT

LIMPIEZAS URBANAS DE MALLORCA, S. A.

C/. Juan Monjo March, 42
Tels. 52 30 07 - 52 35 92

SANTA MARGALIDA

Algunes Notes sobre l'Evolució Urbanística de la Vila.

Per A. Mas.

Nota: Per no allargar, no s'assenyalen les fonts documentals de les quals sen'ha extret la informació.

Al'època mussulmana, les terres que actualment ocupa la Vila de Santa Margalida formaven part de l'alqueria Hiachat. A aquesta alqueria, atesa la seva grandària, (més de 250 quarterades conrades) podem suposar que hi havia una concentració d'edificacions relativament important. La documentació permet inferir l'existència de dos camins que hi donaven, actualment carrers: l'actual carrer de les vinyes, que es dirigia cap a Muro, i l'actual carrer "Nou", que es dirigia cap a Artà. Segurament ja existia el camí d'Hero (actual carrer Antoni Maura). D'aquí podem inferir també que les edificacions de l'alqueria es situaven a l'espai comprès entre el carrer Monjo March i el d'Alexandre Rosselló, i a devora de l'actual església.

Després de la conquesta catalana del 1229, i a mesura que anaven arribant els repobladors, a tot Mallorca s'anaren formant petits nuclis de població situats a les alqueries mussulmanes més importants o de terres més fèrtils. A moltes d'elles s'hi construïren petites esglésies, que ben aviat es convertiren en parròquies, als voltants de les quals s'hi formaren petits nuclis de poblament. En el cas de la Vila, sabem que Berenguer d'Ivorra era rector de la parròquia de Santa Margalida a una data tan primerenca com 1241, només deu anys després de la conquesta. De tota manera, sembla que el nom primitiu de la vila fou l'arabo-mussulmà de Yachat o Hiachat. Mostra d'això, és que el 1247, en fer esment a la parròquia de Santa Margalida, se l'anomena "l'església del dit lloc de Hiachat". Tot d'una que es devé consagrar la parròquia, els repobladors deveren començar a enterrar els seus morts enrevoltant o dins l'església, com s'usava aleshores.

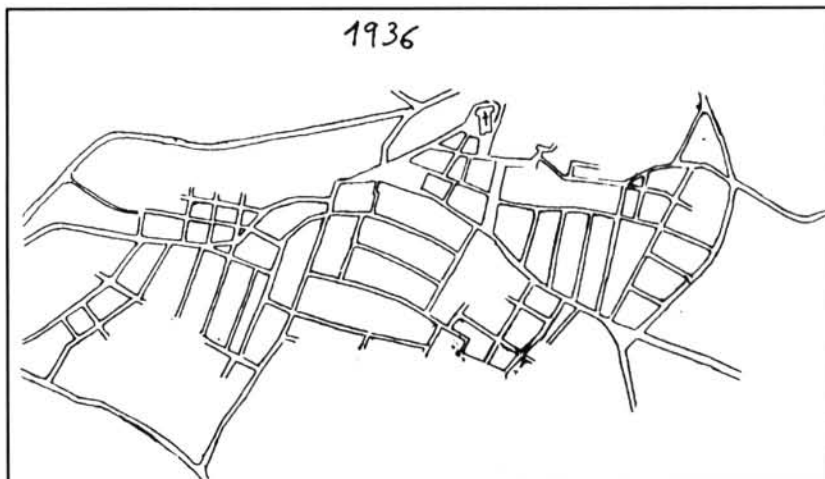
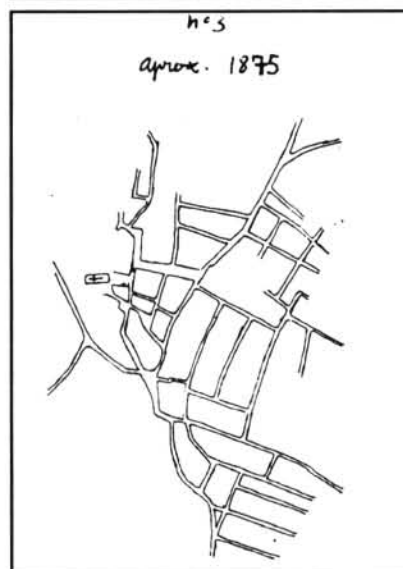
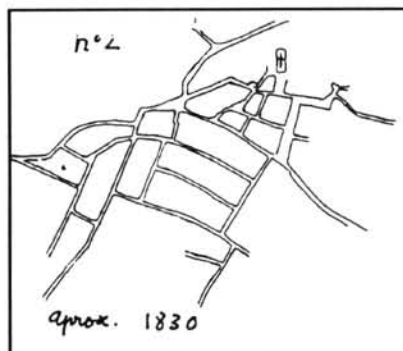
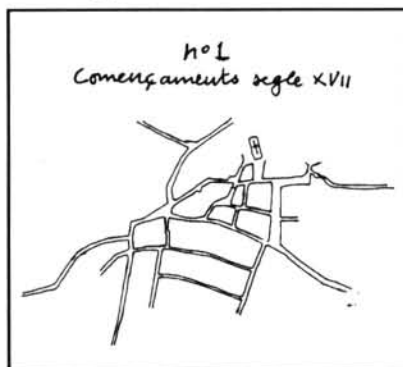
Tot i que a documentació de començaments del segle XIV (1318, 1320) ja trobam esments a la Vila de Santa Margalida, l'apel·latiu més freqüent per designar el nucli era el de "la pobla de Santa Margalida". L'apel·latiu Pobra (en femení) solia fer referència a nuclis en creixement, i que s'anaven consolidant de mica en mica. Aquesta és precisament la imatge que ens proporciona la documentació: el nucli de

població es reduïa a algunes cases als voltants de la rectoria, l'església, i l'alberg de la cavalleria (senyoriu feudal) de Santa Margalida (més tardanament conegut com el Palau del Comte). Aquestes edificacions no formaven un nucli compacte, sino que els seus límits solien ésser camps de ferratge, trasts, o caminóis que duen a altres cases. La gran majoria de la població vivia a foravila, a les terres de les quals eren propietaris, o altres petits llogarets com el d'Hero.

Hem de tenir en compte que la població del terme era molt baixa: als segles XIV i XV oscil·lava entre 80 i 120 famílies, el que dona una densitat de prop d'una família per Quilometre quadrat. A aquestes famílies hi hem d'afegir els eclesiàstics, els cavallers, i també, els esclaus de les famílies més riques, normalment d'origen rus o eslau, mussulmà, grec i turc. (Per exemple, el margalidà Bernat Albertí, el 1412 tenia 12 esclaus i esclaves). Tot i que durant el segle XIV continuaven arribant repobladors catalans, la població no conegué increments significatius de població fins a la segona meitat del segle XIV. Pocs anys abans, la pesta del 1348 havia causat que el nombre de famílies es reduís a quasi la meitat. Es arran del creixement de la població de la segona meitat del segle XIV, concretament al 1368, quan hi ha indicis del creixement de la Vila: coneixem l'existència de l'actual carrer Cladera, i sabem que s'establiren solars per a fer cases, que se'n reocuparen d'abandonades arran de la pesta, que dos propietaris de terres deixaren pas per obrir un carrer, i que es construí un dels primers espais comunitaris: el porxo (Plaça porticada) de la primera plaça de la Vila. Aquesta plaça i el porxo, actualment desapareguts, es situaven al cap de cantó dels actuals carrers Alexandre Rosselló i Església, confrontant amb el Palau del Comte. Coneixem també l'existència de l'actual carrer Cladera.

Entre finals del segle XIV i principis del segle XV es deveren obrir els carrers de la Plaça Cardenal Cerdà i el Povàs, un dels primers eixamples de la Vila fets d'acord a un pla previ d'urbanització. (carrers rectes, i de gran amplària, de prop de 70 m de distància de cap de cantó a cap de cantó). A mitjan segle XV, quan al terme hi havia unes 100 famílies, una talla (relació de con-

tribuents) permet esbrinar que a la Vila ja hi havia prop d'una cinquantena de cases. La població, i per tant hem de deduir que també el nombre d'edificacions, fou semblant fins a la primera meitat del segle XVI. Entre les darreries del segle XV i començaments del segle XVI es produïxen canvis molt importants a l'estructura socio-econòmica. Gran part de les possessions foren adquirides per ciutadans i nobles, i a la gran majoria dels margalidans no els restava altre remei que haver de fer feina de jornalers. Tantmateix, les millores i inversions introduïdes a les possessions pels senyors, així com la intensificació dels conreus a les terres dels margalidans permeteren un creixement sostingut de la població agrària fins a final del segle XVI. A l'arracar d'aquesta expansió agrària, es produí un creixement molt important de la població, que es triplicà en prop de 70 anys. Això, i el fet de que els margalidans fessen feina de jornalers i tenguessen les seves terres als voltants de la Vila determinaren la tendència a la concentració del poblament. El 1578 ja hi havia aproximadament dues-centes cinquanta famílies a la Vila, i 208 cases, a més d'una quarantena de trasts, alguns d'ells ja en construcció. Al mapa nº1 podeu veure quin era l'abast del clos urbà de la Vila a començaments del segle XVII: els carrers de voltant l'església, el Povàs, la Plaça del Cardenal Cerdà, part dels carrers de les vinyes, i el carrers d'eixample més recent: el "carrer de la garriga" (l'actual carrer del pou de la garriga) el carrer duia cap a Sineu (Antoni Maura), el carrer de la tarongeta (el carrer de la placeta) el carrer major, el carrer del vent, i el carrer que després seria conegut com el carrer dels negrins (el carrer de la lluna). Entre finals del segle XVI i començaments del segle XVII es retura el creixement agrari sense que l'increment de la població doni senyes d'aturar-se. Això motivà un procés d'empobriment creixent i de manca de queviures que afectava amés de les 3/4 parts de la població. Aqueixa situació, i els conflictes amb el Comtes de Formiguera causaren una forta emigració. La Vila perdé prop de 400 habitants, que s'instal·laren a d'altres indrets de Mallorca, i sobretot, a València. Quan la Vila comença a recuperar-se d'aquesta situació, en bona mesura gràcies a la intensificació del conreu de les faves, el creixement tornà a reprendre. A la segona meitat del segle XVII ja existia el carrer forà (de la Salle) i pocs anys abans s'havia obert el carrer de les casetes.

El creixement de la població, fins a començament del segle XIX, fou moderat, amb èpoques d'estacament, segons indiquen les fonts de l'època. De tota manera, al 1789 ja hi havia 433 cases, i s'havien obert part del carrer Crespi i el carrer del gerrer (vegeu el mapa n°2). Durant el segle XIX la població creixé de manera accelerada fins el punt de quasi duplicar-se en poc més de vuitanta anys, passant d'uns 2200 habitants al 1800 a més de 4000 a 1887. Una conjuntura econòmica favorable, i el descens de la mortalitat infantil, sense que es baixàs el nombre de neixements, foren les principals causes d'aqueix extraordinari creixement. Aquest donà lloc a un procés d'urbanització molt ràpid, duit a terme a partir d'iniciatives particulars, a les quals l'ajuntament sembla

que només es limitava a controlar que els nous carrers fossin rectes i relativament amples. Al 1875 (vegeu el mapa n° 3) ja s'havia urbanitzat tota la contrada del molinot fins el carrer de les vinyes, s'havia allargat el carrer de les jovades, s'havien construït els carrers de la Pau, Ferrà, Progrés, Unió, Orient, i el carrer de la Llibertat. L'emigració, molt important a darreries del segle passat, i a començaments del present, no returà el creixement, car moltes de matrimonis joves no tenien casa. Entre el 1875 i 1936 (vegeu el mapa n° 4) s'urbanitzà tota la contrada de Son Rabassa, Sa Creveta, i tots els carrers compresos entre el carrer de la Pau i la carretera Inca-Artà (actual Enginyer Felicià Fuster), construïda feia pocs anys. Aquesta època es caracteritza tamé per l'inici de reformes urbanes al nucli antic, de carrers torts i amb cases que entraven i sortien dins el carrer. Es feren nombrosos projectes d'alineació i eixample de carrers antics, que molt sovint ensopegaren amb les residències dels veïns. A la llarga, aquestes transformacions han desfigurat completament el nucli antic, on actualment quasi no hi ha cases antigues. Es construïren nous espais públics (l'escola vella al 1920, la plaça de la Vila al 1903, expropiant

el corral de la rectoria, la plaça de l'abeurador, s'enderrocà el palau del Comte i s'allargà el carrer de la Rectoria fins a davant l'església) però també en desaparegueren d'antics (la placeta del porxo, la placeta del cap de cantó del carrer escola amb el carrer Doctor Calafat). En poques paraules, és a començaments del segle XX quan la Vila adquireix la seva fessomia actual. L'estancament de la població, fins a la dècada dels seixanta, feu que el creixement urbanístic fos mde molt poca consideració durant aquesta època. De fet, és només a partir de l'expansió turística quan torna a reprendre: en devers trenta anys s'ha urbanitzat tot l'espai comprés entre l'abeurador i el revolt de na Moranta, s'han obertels carrers de l'Abellar, i s'han perllongat els carrers de Ramon Llull, de Son Amanada, el carrer Progrés, el carrer Justícia, i alguns carrers de sa Creveta. Les perspectives actuals, (vegeu el mapa n° 5) atesa la minva de població, fan pensar que el creixement de la Vila serà poc important, i que es reduirà a l'opertura de nous vials que facilitin la comunicació entre les diferents barriades de la Vila, d'acord a la planificació establerta a les normes subsidiàries (1987). ●

**HERRERIA Y CARPINTERIA DE ALUMINIO
CALAFAT-TAULER, S.C.**

Ctra. Ca'n Picafort, S/N. - Tel. 52 36 57 - 07450 SANTA MARGALIDA

ES REVOLT DE NA MORANTA

Ctra. Sta. Margalida - Can Picafort
Tel. 52 34 32

CONGELADOS RAMIS
PESCADOS Y MARISCOS

C/. Miquel Ordinas, s/n.
Tel. 52 38 32 07450, Sta. Margalida

HESCA
mobles i fusteria

*Puertas, persianas, vidrieras y falsos
techos en **madera y PVC**

*Pasamanos, muebles a medida y
carpintería en general.

*Muebles de cocina, baño, hogar y
complementos decoración.

*Proyectos interiorismo

Carpintería Mecánica
C/. Miquel Ordinas, 25
Exposición y venta Muebles
Miquel Ordinas, 31 - 33
Tel./Fax 52 31 45
07450 SANTA MARGALIDA

BAR ESTELRICH

Pl. Abeurador, 5 - Tel. 52 32 23

Ctra. Vella de Bunyola, 29
Tels. 75 68 35 - 36 - 37 - 38
07009 Palma de Mallorca

PELS REIS, REGALAU (I DEMANAU QUE VOS REGALIN) CULTURA.

Com que la revista sortirà, si Deu ho vol i no hi ha res de nou, abans des Reis, hem demanat a lectors de la revista que ens donassen una petita llista dels darrers llibres, còmics, i discos que haguessen llegit o escoltat, i que ells recomanarien com a present per una persona de gusts i afeccions semblants als seus. Els que ens han contestat són quasi tots joves, i els resultats són ben a la vista. Hem de dir que, en tot cas, reflecteixen una gran varietat de gustos. (Qui és que diu que la gent de la Vila no llegeix o no escolta música?). Les deficiències de la tria, si n'hi ha, que les jutgi el lector. De tota manera, qui vulgui fer un present, ja té on triar. (Per cert, com és que la gent quasi mai no se'n sol enrecordar del nom del disc o de l'autor de llibre?)

ELS LECTORS DE LA REVISTA RECOMANEN:

Geografia. història, assaig i d'altres.

La Bíblia. (GF) "Llànties de foc". J. Mascaró i Fornés. "Qüestió de noms". Joan Fuster. "Allegro ma non troppo". Carlo Maria Cipolla. "Freixura de porc o incitació a la intolerància" J. Sastre. (AM). "Mallorca". Varis autors. Volum separat de la gran enciclopèdia de Mallorca. (BG) "Catalunya vista per una alemany". Till Stedgman. (GC) "Prosa" Joan Alcover. (GF) "Vitres de la Catedral de Mallorca" Llorenç Tous i Pedro Coll M.B.

Novela

"La gallina cega". Josep Palou, "El laberinto de la cripta embrujada", "El laberinto de las aceitunas" E. Mendoza. "Luces de Bohemia" Valle Inclán (AM) "L'hostal de la bolla" (G.C) "Mort de Dama". Llorenç Villalonga. (J.G) "Llibre d'amic e amat" Ramón Lluís. "L'illa de les tres taronges". Jaume Fuster. (J.M) El amor en tiempos del cólera (G.García Márquez), "El Perfume", "La caída". A.Camus. (Na F.) "Pedra de Tartera", "Júlia" (LLF) "No sin mi

hija". Betty Mahmohody. "Orgull i prejudici" (MF) "Joana E.", "Una conxorxa d'enzes", "El perquè de tot plegat" (JF) "Si puiges al Sargamata", "Madre tierra, padre cielo" "Viento del Este y Viento del Oeste" Pearl S. Buck. (MCF) "El gat negre", "L'escarabat d'or" E. A. Poe., "Los subterráneos" Jack Kerouac. (XF) "Llaut de Vela negra" P. Morey, "Dietari secret" M.L. Amorós i Corbella. "L'estret del temps". P.Pons i Clar. (MF.J) "El mecanoscrit del segon origen". M. de Pedrolo. "La plaça del diamant". Mercè Rodoreda., "Wilt", Tom Sharpe. "Los pilares de la Tierra" Kem Follet. "El club Dumas" Arturo Pérez Reverte. "La tabla de Flandes" Arturo Pérez Reverte. "El Príncipe destronado" Miguel Delibes. "Señora de rojo sobre fondo gris", Miguel Delibes. M.B. "Els crims de Nadal", "Còmplice", "Notícies de Gurb", "Els inventors de fantasmes", "Los dedos de Walt Disney", "Intercambio con un inglés", "Jurassic Park", "El libro de la selva", (nins i joves de l'agrupament escolta de Santa Margarida)

Poesia

"Joan Maragall. Antologia poètica". (G.C) William Blake: "Obra poètica", Francisco de Quevedo: "Antologia poética." "Pere Quart. Antologia" (AM) "La cançó en la nit, 50 poemes" Josep M. Llopart, a cura de Pere Rosselló Bover. "Antologia Poètica" Llorenç Moyà. R.B.

Còmic:

"Mortadelo y Filemón". Col.lecció completa (J.RM) Garfield. Col.lecció completa. "Maki Navaia" (album), "Pedro Pico y Pico Vena. Noventa contra dos". La col.lecció de la primera època de la Patrulla X (AM) Tots els de les col.leccions Olé, Bruguera i Marvel. Tots els d'Asterix (nins i joves de l'agrupament escolta de Santa Margarida)

Música.

Chopin. "Nocturnos." (F) Jethro Tull. "Greatest hits" volums I i II, Credence Clearwater Revival "Cronicle" I i II (J.M) Beatles. "1960-1966" (J. G) Varis autors: "El tec i la Teca" (BG) U2: "Zoouropa", Bon Jovi: "Keep the face", Sinehead O'Connor. (tots els discs) (LLF) Mike Oldfield: "Tubular bells", Enigma, el darrer de Música Nostra, "Les millors balades del rock"

(MF) Tot el de "Whitney Huston", Michael Jackson: "Dangerous", el darrer de "Freddy Mercury" (J.CN) Otis Redding: "The complete collection", Pogues, Enya (MCF) Sangtraït, La fosca, The Doors (XF) Chevelles: "Gigantic", Willie de Ville: "Live", Otis Redding: "The complete collection", Gutterball: "Gutterball", Sugar: "Copper Blue", Bad Religion: "Repeater", Ilegales: "En directo", Leño: "Indirecto", Smashing Pumpkins: "Siamese Dreams", Dubrovniks: "French Revolution", "Audiosonic love affair", Antonio Molina: "Soy minero", Cracker: "Brand", Ramones: "Acid eaters", Velvet Underground: "Live", Biel Majoral en concert (?) AC/DC: "Live", Love: "Forever Changes", Bum: "In Wanna smash sensation" Droogs: "Guerrilla love-in" Varis autors: "Black and blue: 50 soul classics." Fugazi: "Facet squared" Led Zeppelin: "Remasters", Tomeu Penya: "Carritx i Roses", (AM) AC/DC: "Black in Black", "Higway to hell". Big Gun (J.F) Varis: "Lo mejor del Rock'n'Roll, Ossifar: "Indiana Pons en busca de la porcella rustida" (MF.J) "Carmina Burana" M.B Beatles, Enigma, Prince of beil Air, U2, Disco Dance, maquina total (I, II, III, i una tiranga més), Tecno dinosaurs, Tomeu Penya, Héroes del Silencio, Sopa de cabra, 4 for non blondes, Pet shop boys, Guns'n'Roses, Eros Ramazzoti, Enya, Metallica, Bakalao (?), AC/DC, Bob Dylan, UB40, Doors, The Cure, Bob Marley (nins i joves de l'agrupament escolta de Santa Margarida).

**NECESSITAM
UNA
DEPENDENTA**

**Interesades dirigir-se a
Gràfiques SIBA**

C/. Eng. Felicià Fuster, s/n.
Tel. 52 32 44 - Sta. Margarida

DISTRIBUCION PAPELERIA
MATERIAL ESCOLAR Y ESCRITORIO
REGALO INFORMAL
ARTICULOS NAVIDAD Y CARNAVAL

ALMACENES
Galmés, s.a.

C/. Miguel Ordinas, s/n.
Teléfono 52 31 33 - Fax 52 36 18
SANTA MARGALIDA

**Almacén
distribuidor en
Balears**

**Conservas Pescado, Vegetales y Pesca
Salada**

Especialidades:

Anchoas del Cantábrico "El Velero" y "Rezumar"
Bacalao importación Islandia

C/ Juan Muntaner Bujosa, 29 C
Tel. y Fax 73 38 44
07011 PALMA

BAR CA'S SIGALÓ

Guillermo Femenías
C. M. Ordinas, 4 - Tel. 52 34 33 - Sta. Margalida

Productos MARTI

**SAL - PIMENTON
Y LEGUMBRES**

DE SES JOVADES, 28
D'EN MARCH, 30
TEL. 52 30 77 - FAX 52 36 74
SANTA MARGALIDA

**COMPRA - VENTA
VEHÍCULOS NUEVOS Y USADOS
TODAS LAS MARCAS
ROTULACIÓN DE VEHÍCULOS**

Miguel Ordinas, 7
07450 STA. MARGALIDA

Tel./ Fax. 52 39 94
Móvil. 908 83 83 05

PINSAMA

Pinturas Santa Margarita C.B.

*PINTURAS EN GENERAL
*GOTELET
*PICADO
*REVESTIMIENTOS
(Interiores Fachadas)
*DECORACION DE INTERIORES
*LACADOS
*BARNIZADOS EN GENERAL

C/. Industria, 2
Tel. 52 30 52 - Tel. Part. 52 37 86
SANTA MARGALIDA

Central Hispano

EL BANCO DE CADA UNO

ES POUÀS, 5 - TELS. 52 30 23/24
SANTA MARGALIDA

CARPINTERIA

HNOS. FERRER, C.B.

Escola, 8
Tel. 52 31 52
07450 - Sta. Margalida

**A su servicio con todas nuestras
energías.**

